

Miera kapos – miers un svecītes

Foto - E. Gabranovs

Lutina laika apstākļi. "Kā var nepieminēt mirušos?" jautāja Jānis un Albīna Nicecki (foto). Viņi visiem novēl vakcinēties un sargāties no ļaunā Covid-19.

Edgars Gabranovs

Lai arī Svecīšu vakari un kopīgās lūgšanas par mirušajiem lokdauna laikā ir atceltas, mūspuses ļaudis kapsētas apmeklē individuāli, sakopjot kapu kopiņas, iedodzot svecītes, pavadot laiku klusumā un pārdomās. Un patiesi – sestdien Miera kapos valdīja miers.

Aptaujātie cilvēki bija vienisprāt, ka piederīgie ir jāpiemin. Anna Āboliņa no Valmieras novada pastāstīja, ka uz Miera kapiem ieradās kopā ar savu otro pusīti Visvaldi, meitu Eviju un māsu Valentīnu Garo no Rīgas. "Būtu atbraukusi arī otrā meita, tomēr ierobežojumi paredz, ka ar privāto transportlīdzekli atļauts pārvietoties vienlaikus tikai vienas mājsaimniecības locekļi vai divas personas, kas nav vienas mājsaimniecības locekļi," paskaidroja Anna, kura savulaik beidza Žīguru 7-gadīgo skolu. Tāpat viņa atklāja, ka Miera kapos kopā ar ģimeni apkopj vienpadsmit kapu kopiņas: "Mums te ir tēvs, māte, abas vecmāmiņas, abi vectētiņi, brālis Jānis ar ģimeni. Šogad esam uzlikuši piemiņas plāksnītes tēva mātes Katrīnas traģiski bojā gājušajai meitiņai Adelei un dēlam, dižkareivim Aloizam Annuškānam, kurš, kā noskaidroja meita Evija, dus Vācijā. Šurp braucam četras reizes gadā un brauksim, cik vien ilgi varēsīm. Šeit ir mana dzimtā vieta."

Atgādinām, ka visu ticīgo Mirušo piemiņas dienā Svecīšu vakars bija plānots arī Rozu kapos Balvos. Prāvests Mārtiņš Klušs informē, ka dievkalpojumi līdz 15. novembrim notiks bez ticīgo līdzdalības klātienē: "Svētās Mises skatāmas tiešraidēs: 2. novembrī plkst. 11.00 un plkst. 14.00 par visiem mirušajiem, kuri apbedīti Balvu-Rozu un Začu kapos. Šis laiks ir mums grūts un sāpīgs. Pilns pārdomu un jautājumu. Vīruss, ciešanas, slimības, dzīvības trauslums

un nāves realitāte. Mēs vēlamies noliegt nāves realitāti, tomēr no tās izvairīties nespējam. Cilvēkam neizbēgami jāsatiekas ar nāvi aci pret aci. Kāpēc nāve pastāv? Kā izskaidrot šo fenomenu? Šajos jautājumos, kad sākam tos uzdot, jau ir klātesoša cerība. Pati nāve mums palīdz atvērties cerībai, jo cilvēks atveras Dieva mīlestībai, kas pārsniedz redzamās pasaules robežas, viņš atveras svētumam un dievišķajam. Ticēt un paļauties, kad nāve šķir mūs no tuviem cilvēkiem. Tā ir nostāja, kas mūs mierina grūtos brīžos, to mēs saņemam caur atklāsmi, ka Dievs nāk mums pretī, nāk palīgā, jo Dievā ir tikai un vienīgi dzīvība un augšamcelšanās, Viņš pats ir mūžīgās dzīves avots. Ticēt Dievam un uzticēties Viņa vārdiem – šī attieksme mums atklāj, ka visi esam aicināti dzīvībai, mūžīgai dzīvei kopā ar Dievu un svētajiem. Ticības apgaismoti, mēs uzlūkojam cilvēka nāves noslēpumu, pilni nopietnības un cerības. Svētie Raksti mums atklāj, ka tās nav beigas, bet gan jauna piedzimšana, nepieciešama pāreja, kurai pateicoties sasniedzam dzīvības piepildījumu – tās dzīvības pilnību, kas sagatavota tiem, kuri dzīvo saskaņā ar Dieva gribu. Kāda tad ir Dieva griba? Vienīgais, kas šajā dzīvē ir patiešām vērtīgs, ir Kristus mīlestība, vienīgais, kas paliks pāri no visa, ko esam runājuši, darijuši, domājuši un plānojuši, ir mīlestība. Mīlestība vienmēr ir liela – arī tad, ja tā atklājas mazās lietās kā pasniegtā ūdens glāzē, maizes gabalā, skatienā vai smaidā, rokasspiedienā vai uzmundrinājuma vārdā. Kristīgā mīlestība ir liela, jo tā vienmēr ir Dieva dzirksts, kas aizdedz un glābj pasauli. Cilvēka ticības ceļu mēs varam salīdzināt ar mozaiku, kura galamērķis ir mūžīgā dzīve. Šo mozaiku – kristīgo dzīvi – mēs varam sākt veidot jau šodien. Laimīgi esam, ja ilgojamies uzticīgi sekot Evaņģēlijam. Tad mēs sadzirdēsim Jēzus sacītos vārdus: "Nāciet, mana Tēva svētītie, un iemantojiet Valstību, kas jums sagatavota no pasaules radīšanas sākuma!"

Īsziņas

Nākamajā adugunī

- **Vai garīgumu var noķert vīruss**
Garīdznieki – par pandēmiju
- **Vēlinie rudens darbi dārzā**
Interesanti atradumi

Covid-19

(31. oktobris)

Balvu novads – 259
Alūksnes novads – 161
Gulbenes novads – 136
Ludzas novads – 396
Rēzeknes novads – 539

nodaļa ir noslogota 100%. Otrā Covid nodaļa būs ar 10 gultām, un to atver, pārprofilējot pediatrijas nodaļu. Pediatrijas profils netiek slēgts, taču to integrējam terapijas nodaļā, kā tas bija arī pagājušajā

Balvos atvērta otra Covid nodaļa

SIA "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība" izlēmusi ar 1. novembri atvērt papildus gultasvietas Covid-19 pacientiem.

Ir ņemta vērā pieaugoša slimnīcu noslodze Latvijā, kad strauji aizpildās Covid-19 pacientiem atvēlētās gultasvietas stacionāros, arī Balvos jau esošā nodaļa ir noslogota 100%. Otrā Covid nodaļa būs ar 10 gultām, un to atver, pārprofilējot pediatrijas nodaļu. Pediatrijas profils netiek slēgts, taču to integrējam terapijas nodaļā, kā tas bija arī pagājušajā

Covid-19 periodā.

Kā iestāde esam pielāgojuši pacientu plūsmas, lai nodrošinātu pacientam drošu atrašanos iestādē un personālam – drošu darbu!

Apsveicam un lepojames!

16. oktobrī Rīgas Latviešu biedrības namā notika Latvijas koru diriģentu sanāksme, kurā līdzās aktuālajai informācijai paziņoja XXVII Vispārējo Dziesmu un XVII Deju svētku Koru nozares virsdiriģentus. To vidū pirmo reizi Koru lielkoncertā "TĪRUMS. Dziesmas ceļš" apstiprināts Balvu Kultūras un atpūtas centra jauktā kora "Mirkļis" mākslinieciskais vadītājs un diriģents Uldis Kokars.

Vārds žurnālistam

Maruta Sprudzāne

Daba mani priecējusi vienmēr. Ar savu otu krāsainajiem triepieniem, mazliet baidīgu klusumu, dziļo elpu un spīgtu gaisu. Kur citur vēl var tā izkliegt balsi, sāpes un asaras, pacelt rokas pret debesīm un izpurināt plecus? Ne jau cilvēkos, kuri tagad kļuvuši tik savādi, ka labāk paklusēt, nevis teikt to, ko domā. Tāds briesmīgs laiks, kas maļ putekļos savstarpējās attiecības, uzskatus un laikam arī patiesību. Esmu saklausījusi, ka mežā runā arī klusums. Nav vēja, čaboņas, nedzird putnus, bet ir skaņas. Mazliet jocīgi švīksti, kas izlokās kaut kur no koku apakšas un tad uzskrien tālāk augstumā. Man teica, - koki tomēr kustas, mazliet šūpojas, tā ir lielo stumbru un meža sarunvaloda.

Jau sācies novembris, nav sala un sniega, un arī dārzi vēl nespēj doties pie miera. Uzrunājot dārkopes, izdzirdu stāstus par vēliniem atradumiem aizmirstā dobē un spilgtiem ziediem pļavā. Dārza vēlinie darbi turpinās, un, kā teica viena izdarīga lauku zemniece, - ja šāds laiks pieturētos vēl pāris mēnešus, viņa tikai raktu un raktu. Sastādītu vēl vairāk jaunu puķu dobjus, vēl vairāk aveņu un tomātu. Tas viņai būtu nebeidzamais pavasara gaidīšanas laiks.

Latvijā

Arī skaistumkopšanas nozare pieprasa veselības ministra demisiju. Latvijas Skaistumkopšanas speciālistu asociācija un Latvijas Kosmētiķu un kosmetologu asociācija pievienojas citām ar veselības nozari saistītām organizācijām, pieprasot veselības ministra Daniela Pavļuta demisiju. Organizācijas uzskata, ka atbildība par situāciju būtu jāuzņemas solidāri arī valdības vadītājam un valdībai kopumā, jo pēc divu gadu darbības Covid-19 apstākļos tā nebija sagatavojusies slimības izplatības trešajam vilnim. Veselības ministrija nav spējusi turēt solījumu par vakcinētu pakalpojuma sniedzēju darbības neapturēšanu. Skaistumkopšanas nozare izpildīja valdības uzliktās prasības un sasniedza vienus no augstākajiem nozares vakcinācijas rādītājiem, bet atkal ir viena no pirmajām, kuras darbība tiek pilnībā apturēta bez valdības diskusijām ar nozari.

Uga Dumpis saka, ka straujais saslimstības pieaugums ir mazinājies. "Jā, saslimstības pieaugums ir mazinājies, kas nozīmē, ka ierobežojumi strādā. Tomēr gaidāms, ka šajā nedēļā stacionēto pacientu ar Covid-19 skaits pieaugs," uzskata Dumpis un piebilst, ka slimnīcās situācija arvien ir traģiska, jo Covid-19 pacienti ārstējas dažādās slimnīcās, kas vispār nebija paredzētas to ārstēšanai. Uz jautājumu, vai ar saslimstības samazināšanos varētu domāt par ierobežojumu atvieglojumiem pēc 15. novembra, Dumpis atbildēja, ka būtu pārāgrī par to spriest, bet maskas jāturpina valkāt pilnīgi visiem.

Jaunāko klašu skolēni atsāk mācības klātienē. Ar vakardienu 1.-3. klašu skolēniem pēc rudens brīvlaika atsākās klātienē mācības, savukārt pārējie vispārīgā izglītībā skolā, profesionālo skolu audzēkņi un augstskolu studenti līdz 15. novembrim mācīsies attālināti, liecina valdības lēmums. Klātienē mācību procesā jāievēro visaugstākā drošības pasākumi, proti, jālieto sejas maskas, jāvēdina telpas, jāievēro distance, roku higiēna un jādzīvo savā burbulī. Diemžēl šajā laikā nebūs interešu izglītības nodarbību, ekskursiju, jo prioritāte ir mācību darbs, skaidrojusi izglītības un zinātnes ministre.

Augstākā Covid saslimstība atklāta lielākajās Latvijas pilsētās. Sestdien visvairāk jaunu Covid-19 gadījumu atklāts Latvijas lielākajās pilsētās – Rīgā, Daugavpilī un Liepājā, liecina Slimību profilakses un kontroles centra dati.

Miris karavīrs un aktieris. Mūžībā devies Nacionālo bruņoto spēku karavīrs un aktieris Ziedonis Ločmelis, informējis aizsardzības ministrs Artis Pabriks. "Saņēmu bēdīgu ziņu, ka veļu laikā mūs pametis latvju karavīrs Ziedonis Ločmelis. Lai roka nenotric mūžības skarto rindās, rūpējoties par Latviju arī aizsaulē! Mana vissirsnīgākā līdzjūtība tuviniekiem," raksta Pabriks. Ziedonis Ločmelis filmējies vairāk nekā 40 latviešu un ārzemju spēlfilmās.

(Ziņas no www.tvnet.lv, www.lsm.lv, www.delfi.lv)

Iekrāso ikdienu ar svētkiem

Izrotā māju ar Helovīna simboliem

Zinaida Logina

Jau krietnu laiku pirms Helovīna jeb Visu svēto dienas, ko atzīmēja 31. oktobrī, pie mājas Balvos, Teātra ielā, kur darbojas uzņēmums "Amati Print", ārsienu pie ieejas durvīm rotāja šīs dienas simboli.

Aizvadītās svētdienas vakarā daudzviet māju kāpņu telpās bija novietoti ķirbiši ar svečiti iekšpusē, kas ir Helovīna jeb Visu svēto dienas simbols. Arī konfekšu prasītāji bija manīti zvanām pie dzīvokļu ārdurvīm, taču saimnieki tos ielaist atturējās. Tāds laiks, taču tie, kuri vēlējas ikdienu iekrāsot ar kādu prieku, darbojās un ar izdomu pārsteidza pat šo svētku noliedzējus. Uzņēmuma "Amati Print" vadītāja Elīna Kaļva stāsta, ka kopā ar kolektīvu gribējuši ne tikai iepriecināt garāmgājējus. "Aicinājām cilvēkus pie šīs sienas nofotografēties un sūtīt mums foto, bet fotogrāfiju autoriem devām atlaižu kodus. Interese bija, tas priecē. Tā kā cilvēkus iekšējās nevar laist, dekorus izgatavojām pašas un uzlikām uz āršienas, lai radītu kaut nedaudz prieka. Mazie ķirbiši bija no pašas dārza," atklāj Elīna. Viņa ģimenē šos svētkus īpaši neatzīmē, taču kāpēc liegt šādu prieku bērniem, kuri var uzvilkt maskas, krāsoties un naškoties ar saldumiem?

"Šo tradīciju turpināsim un jau tagad domājam, kā saposities valsts svētkiem. Smejot, ka piekust var arī no tā, ka nekas nenotiek," smeļ Elīna. Viņa pauz prieku, ka uzņēmumā strādā jauna grafiskā māksliniece Elīza Cipruse no Tilžas, un kopā idejas vieglāk radīt un realizēt. Arī šajā laikā uzņēmums

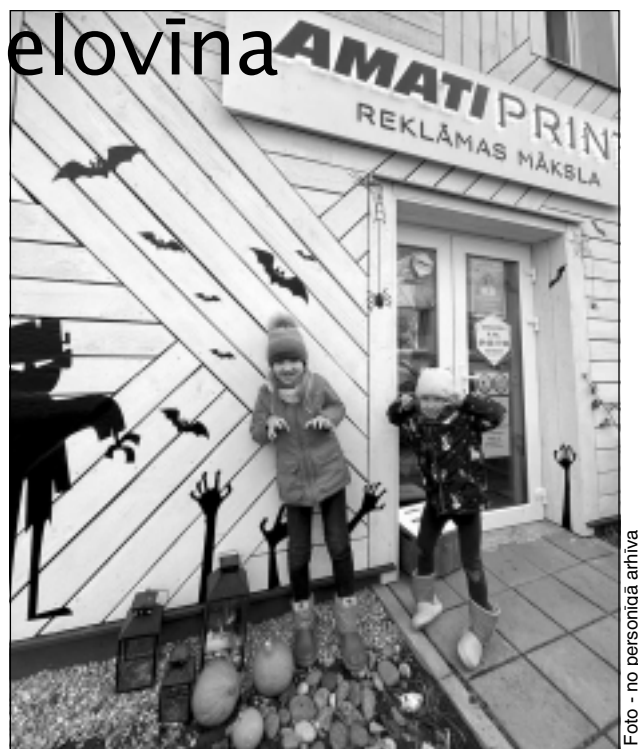

Foto - no personīgā arhīva

Bērniem lieli prieki. Enija un Adele Kaļvas priecējās par izveidotajiem svētku dekoriem.

darbojas, un pie ārdurvīm novietota pasūtījumu kaste. Vai tas ir droši? Elīna saka, ka ar klientiem sazinās un pasūtījumu kastē gatavos darbus ieliek īsi pirms klienta ierašanās. Šajā kastē bieži iegulst arī jaunais 2022. gada kalendārs ar Balvu vilciņu dažādos noskaņojumos un tēlos – to pasūta ne tikai balvenieši. Jau tagad cilvēki pasūta dāvanas Ziemassvētkiem, lai nebūtu steigas un stresa pēdējās gada nedēļās.

Jauniešu centra jubileja

Nosvin pēdējo dzimšanas dienu

Foto - no personīgā arhīva

Savulaik svinēja jautrāk. Agrāk Viļakas JIC dzimšanas dienu ballītēs netrūka jautrības. Jaunieši neslēpj, ka viņiem ļoti pietrūkst tieši satikšanās kopīgos pasākumos.

Irēna Tušinska

1. novembrī Viļakas Jauniešu iniciatīvu centrs svinēja savu devīto dzimšanas dienu – pēdējo šādā statusā. Lai arī pandēmijas aizliegumi ierobežoja svinību iespējas, savu dzimšanas dienu jaunieši sagaidīja lietderīgi, piedaloties aptaujā par jaunatnes iespējām un problēmām mūsdienu pasaulē.

Viļakas Jauniešu iniciatīvu centra vadītāja Madara Jeromāne neslēpj, - ir skumji jau otro gadu dzimšanas dienu svinēt attālināti, tomēr prieks, ka, atskatoties uz paveikto, ir ar ko lepoties: "Devīnu gadu laikā esam attīstījušies, īstenojuši lielus projektus, aktivitātes un atbalstījuši jauniešus. Viņos ir spēks. Esmu pateicīga ikvienam, kurš šo centru reiz saucis par savu, ieguldījis enerģiju un idejas, lai kopā izdotos fantastiskas lietas! Jaunieši ir īstenojuši pasākumus, ko ļāvuši baudīt citiem, ieguldījuši savu brīvo laiku tā vietā, lai gaidītu, ka to izdarīs citi. Tas nācis par labu viņu pašizveidībai un ļāvis apgūt dažādas prasmes."

Šī ir Viļakas JIC pēdējā dzimšanas diena, jo 10. novembrī visa novada jauniešu centrus apvienos vienā – Balvu novada Bērnu un jauniešu centrā. "Šim notikumam ir arī gaiša puse – mums būs iespēja veidot efektīvu jauniešu centra struktūru, lai uzlabotu darbu, spētu nodrošināt jauniešiem vienlīdzīgas iespējas, mazinātu birokrātijas slogu un vairāk laiku veltītu tiešajam

darbam ar jauniešiem. Man pašai tas ir izaicinājums, jo būšu jaunā centra vadītāja. Bet tikai grūtību pārvarēšana ved uz panākumiem un personīgo izaugsmi. Pateicos par lēmējvaras izrādīto uzticību! Ticu, ka mana pieredze un arī pārējo jaunatnes jomas speciālistu profesionalitāte ļaus sasniegt vēlamu rezultātu," cerību pauz M. Jeromāne.

Tā kā pandēmijas aizliegumu dēļ, dzimšanas dienas ballīte nevarēja notikt, tās vietā Viļakas JIC rīkoja aptauju, lai izzinātu vietējo jauniešu nākotnes cerības un problēmas, kas viņus nomāc. Katru nedēļas dienu jauniešus mudināja atbildēt uz kādu no jautājumiem: raksturo 21. gadsimta jauniešu; kādas iespējas un priekšrocības ir jauniešiem Latvijā, Eiropā un pasaulē; ar kādiem izaicinājumiem esi saskāries pandēmijas laikā; kā tu plāno savu laiku; kas būs pirmās lietas, ko darīsi, kad būs atcelti visi ierobežojumi?

Lai gan atbildes vairumā gadījumu bija pozitīvas, izskanēja arī paškritika. Piemēram, raksturojot mūsdienu jaunatni, atbildēju autori nosauca ne tikai labas komunikācijas spējas, mērķtiecību, spēju izmantot jaunās tehnoloģijas, radošumu un citas lieliskas īpašības, bet izteica arī kritiku par pašlabuma meklēšanu un egoismu. Viļakas jaunieši piekrita, ka mūsdienu pasaulē viņiem ir neskaitāmas iespējas pilnveidot sevi. Savukārt minot problēmas, ar ko saskaras pandēmijas laikā, vairākums apgalvoja, ka liels grūtības sagādā attālinātās mācības, kā arī pietrūkst savstarpējās komunikācijas un pasākumu. Daudziem grūti saplānot savu laiku un saglabāt motivāciju.

Mobings, bosings, ierobežojumi. Kā cilvēkam dzīvot šajos sarežģītajos apstākļos?

Viedokļi

Nepieciešams veselais saprāts un atrast vidusceļu

VIKTORIJA BAIKOVA, balveniete, darba aizsardzības speciāliste

Jau sešus gadus darbojos darba aizsardzības jomā - esmu darba aizsardzības un ugunsdrošības speciāliste vairākos uzņēmumos. Galvenie darba pienākumi ir darba aizsardzības sistēmas ieviešana un uzturēšana uzņēmumos, darbinieku apmācība darba aizsardzības un ugunsdrošības jautājumos. Strādāju vairākās nozarēs - gan ar maziem, gan ar multistrukturāliem uzņēmumiem, tāpēc darba pieredze ir notikumiem bagāta.

Būsim atklāti - Covid-19 nav radies vakardien. Dotajā brīdī esam uzkrājuši zināmu pieredzi, dzīvojot ārkārtas situācijā pagājušajā gadā. Mums ir pieejama arī citu valstu

pieredze un statistiskie dati. Gan darba devējiem, gan darbiniekiem bija salīdzinoši liels laiks pielāgoties situācijai, jo cilvēks pēc savas dabas ir elastīgs un prot pielāgoties dažādiem apstākļiem. Daudzi to veiksmīgi arī izdarīja. Uzņēmumiem vairāk vai mazāk bija izstrādātas savas stratēģijas, kā strādāt šādos sarežģītos apstākļos. Kārtējais Covid-19 vilnis bija gaidāms, daudzi zināja, ka cilvēki slimos, jo vīrusi pie noteiktiem apstākļiem strauji izplatās. Tieši rudenī un pavasarī apstākļi vīrusiem ir ideāli piemēroti. Manuprāt, šobrīd cilvēki vairāk cieš nevis slimības dēļ, jo tas bija gaidāms, bet gan ierobežojumu dēļ, kurus ievieša, nevis iedzīvinoties būtībā, bet pēc principa 'aizliedzam visu un tad redzēsim, varbūt tas palīdzēs'. Tieši tas šobrīd sagādā daudz vairāk stresa darba devējiem un darbiniekiem. Daudzu uzņēmumu darbība ir apturēta, cilvēki ir atstādināti no darba pienākumu pildīšanas un nezina, kā nopelnīt sev iztiku. Situācija ir visai skaudra.

Pašreizējos apstākļos cilvēki ir sadalījušies divās atšķirīgu viedokļu nometnēs, un katrai no pusēm ir savi argumenti. Es pati vakcinējos brīvprātīgi, jo uzskatu, ka man tas ir nepieciešams. Tā darīja arī daudzi mani draugi un paziņas. Jebkurā gadījumā mūsdienās cilvēki saņem pārāk daudz informācijas, ko nespēj izanalizēt. Maldinoša informācija tiek sagrozīta, izrauta no konteksta, attiecīgi sagatavota un šādā veidā pasniegta patērētājiem. Daudzi nemaz nezina, kam var ticēt - valdībai, medijiem vai medijiem, tāpēc meklē alternatīvus informācijas resursus. Ja man pašai nepieciešama medicīniska rakstura informācija, vērsos pie sava ģimenes ārsta, nevis meklēju atbildes pie būvnieka, bibliotekāra vai, piemēram,

videoblogera. Es uzticos speciālistiem.

Vismaz daļā darbavietu un sabiedrībā kopumā valda arī neveselīgs mikroklimats. Darba kolektīvos pirmie strīdi par vakcinācijas plusiem un mīnusiem sākās jau labu laiku iepriekš. Brīžiem man jau šķita, ka, pildot savus darba pienākumus, strādāju ar neveiksmīgiem medicīnas kursu studentiem. Darba aizsardzības speciālisti zina, - ja kolektīvā ilgstoši notiek vienas un tās pašas tēmas apspriešana, tas vienmēr radīs neveselīgu klimatu un spriedzi komunikācijā. Tas pats attiecināms arī uz sabiedrību kopumā. Kādu ietekmi tas atstāj uz cilvēku (darbinieku) psihoemocionālo stāvokli? Psihoemocionālos darba vides riskus vienmēr ir grūti vērtēt, jo, ja vien to nedara ar formālu pieeju, pirms vērtēšanas nepieciešams veikt darba kolektīva izpēti, aptaujas, anketēšanu. Arī pirms Covid-19 bieži vien darba kolektīvos atklājās būtiskas problēmas, bet tagad situācija strauji pasliktinājusies. Cilvēki kļūst neiecietīgāki, naidīgāki pret kolēģiem - it īpaši pret tiem, kuri nevakcinējas. Mobings šobrīd ir ļoti izplatīta lieta. Covid-19 kontekstā arī bosings mēdz būt sastopams, bet krietni mazāk. Ieteiktu pēc iespējas mazāk iesaistīties sarunās par Covid-19 tēmām. Zinu, ka tas ir grūti, bet nepieciešams pārslēgties uz citām lietām. Ja cilvēks spēj kontrolēt savas domas, tas nozīmē, ka viņš spēj kontrolēt arī savu stresa līmeni. Vienmēr viss sākas ar vienu domu, vai ne? Jebkurā gadījumā uzņēmumos, kuros es strādāju, šos jautājumus cenšamies risināt bez lieka spiediena un konfliktiem. Daudzi jau ir vakcināti, bet, ja cilvēkam ir objektīvi iemesli to nedarīt, tiek meklēti citi veidi, kā nodrošināt drošus darba

apstākļus. Piemēram, tiek piedāvāts attālināts darbs. Darba devēji negrib zaudēt labus darbiniekus. Gadās arī traģiski gadījumi, kad darbinieka veselības stāvokļa dēļ ārstējošais ārsts neiesaka veikt vakcināciju, bet uzņēmums darbojas zaļajā režīmā... Protams, kādu laiku var novilcināt, nokārtojot slimības lapu, bet ko tālāk? Situācija ir sarežģīta un smaga abām pusēm, jo zaudētāji šeit ir visi. Runājot ar kolēģiem, no viņiem regulāri dzirdu līdzīgus skumjus stāstus, jo pēc 15.novembra, kad paredzēts, ka publiskajā sektorā varēs strādāt tikai vakcinētie, bet nevakcinētajiem būs vēl lielāki ierobežojumi, tādu būs daudz vairāk.

Gan pati, gan daudzi mani kolēģi ir pret jebkāda veida sabiedrības šķelšanu. Tas nav pieļaujams. Mēs visi dzīvojam vienā valstī - šeit maksājam nodokļus, šeit audzinām savus bērnus. Satversmes 91.pantā noteikts, ka visi cilvēki Latvijā ir vienlīdzīgi likuma un tiesas priekšā un cilvēka tiesības tiek īstenotas bez jebkādas diskriminācijas. Šī panta noteikto neierobežo 116.panta atrunātajos gadījumos, tātad jebkāda veida diskriminācija Latvijā nav pieļaujama. Lai vai kā, Covid-19 nekur nepazudis, un mums būs jāiemācās ar to sadzīvot. Jautājums, kā mēs to darīsim? Izsludinātā ārkārtas situācija nebūs uz visu mūžu, bet skaidras valsts stratēģijas, kā dzīvosim tālāk, nav. Savukārt ekonomika attīstās tikai stabilā vidē. Sabiedrībā vienmēr bija un būs arī cilvēki, kuri peldēs pašplūsmā, un tādi, kuri pretojas katram ieviestam jauninājumam. Domāju, ka nepieciešams veselais saprāts un atrast vidusceļu. Arī vakcinācijas nepieciešamības jautājumus nepieciešams apspriest ar ārstiem, nevis ar draugiem, paziņām vai darba kolēģiem.

Katram sev ļoti stipri jānotic

IVETA GARGURŅA, sistēmiskā ģimenes psihoterapeite

Pieaugušajiem cilvēkiem ir saistoša valsti pastāvošā likumdošana, kurā mums nekas nav apspriežams. Likums ir likums, mums pēc tā jādzīvo, patik vai nē. Diemžēl. Tā ir pirmā lieta, kas mums katram kā pilsonim pandēmijas laikā jāsaprot. Ar bērniem ir savādāk. Bērniem likumdošana nav saprotama un emocionāli ļoti uztverama, tādēļ šobrīd tieši bērni, sākot no pavisam maziem līdz lieliem, ir visapdraudētākais vecumposms. Tas, ko viņi savā

attīstībā šobrīd zaudē, tiešām ir briesmīgi. Paši ieslīgstam depresijā, apātijā, skumjās, bet par bērniem jādomā visu laiku, nepārtraukti, jo viņiem jādzīvo maksimāli kvalitatīva dzīve.

Es savā prātā laiku, kas notiek tagad, pielīdzinu kara apstākļiem. Ir pilnīgs haoss. Un haosa apstākļos es nevaru radīt jaunus teorijas vai idejas par savu dzīvi. Man jāiet pa savu nosprausto ceļu ļoti lielā vienkāršībā un neatlaidībā. Katru rītu jāceļas, jāēd brokastis, jādara savi darbi, un tieši tādā pašā veidā man jā rūpējas par bērniem. Ja viņam izkrit sporta nodarbība vai gleznošana, jādara viss, lai bērns no tā visa kaut ko saņemtu. Jā, pieaugušajam tā būs nenormāla slodze, bet nav nekā cita, kas varētu šo situāciju labot. Cik mums katram šobrīd būs spēka pa savu ceļu virzīties, tik tālu mēs arī aiziesim. Ļoti spēcīga atlase it visā. Runājot par mobingu un bosingu, kas attiecas uz bērniem, man gribētos domāt, ka katrā ģimenē, skolā un klasē lietas var nostādīt divējādi. Viens variants: āprāts, cik slikti, ka kāds ir vai nav vakcinējies. Otrs: man ir mana atbildība par to, kā es dzīvoju. Man nav jāanalizē, kā dzīvo pārējie. Mēs ļoti daudz laika pavadām analizējot, kāpēc viņš tā nedara vai, gluži otrādi, kāpēc viņš tā dara. Vai arī mēģinot kādu pārliecināt vai vest sev līdz. Šobrīd aizvediet katrs pats sevi kaut kur un aizvediet līdzīgu savai ģimenei. Tas būs augstākais sasniegums. Katram ir sava izvēle - iet projām, attīstīties un darīt savas lietas. Katram cilvēkam ir iespēja pārskatīt savu dzīvi. Katram!

Daudz šobrīd sabiedrībā spriež par vakcināciju. Kādas sviras ir mūsu likumdošanā? Viņas ir, un vismaz šajā mirklī mēs tās neatcelsim. Tas nozīmē, ka mēs atkal varam iet tikai savu ceļu, domāt, kā es savas lietas kārtošu, ar ko riskēšu vai neriskēšu. Likuma priekšā visi esam vienādi. Mēs katrs zinām kādu cilvēku, kurš šobrīd nedrīkst strādāt, bet viņš tāpat to dara. Un mēs šos cilvēkus ļoti labi saprotam. Ko tur var analizēt? Viņš iet savu ceļu, tā ir viņa pārliecība, nepieciešamība. Viņš riskē ar kaut ko, turpina kustēties uz priekšu, meklē risinājumu tālāk. Tas ir krīzes situācijas sliktums vai kādam arī labums. Kā kuram. Krīzes situācija patiesībā iedod lielu attīstību.

Sabiedrībā pāri visam šobrīd virspusēji valda dusmas un skumjas, bet zem tā visa apakšā ir bailes. Ir iedarbinātas visspēcīgākās bailes, kādas cilvēkam ir, un tās ir nāves bailes. Nāves bailes ir mums visiem, vienalga, lai ko cilvēki neteiktu. Ja mēs nebaidītos no nāves, tad visi pašaisardzības mehānismi būtu beigušies, un, pārejot ielu, nemaz neskatītos, mašīna brauc vai nebrauc. Mīlīgās bailes ir iedarbinātas, un tas ir ārkārtīgi postoši. Nāves bailes cilvēku paralizē vai sastindzina, tie ir zemapziņas procesi. Tādēļ sabiedrībai jāiedod vienkāršs, taisns virziens - turpinām dzīvot, strādāt, mācīt bērnus, veltām tam daudz enerģijas, kaļam plānus pavasarim, izmēģinām jaunus receptes. Darām vienkāršas lietas, bet nenobistamies.

Valdībai tiek pārņemta nespēja vadīt procesus. Jā, krīzes vadība varbūt nav bijusi tik veiksmīga.

No psiholoģiskā viedokļa raugoties, krīzes laikā negadījās neviens tik spēcīgs līderis, kurš būtu varējis stāvēt visai tautai priekšgalā un to nomierināt. Ne mānīt, ne liekuļot, ne stāstīt puspatiesības... Patiesība ir tāda, ka vīrusi ir briesmīgi un daudzi mirst, un saslimt ar to nevajadzētu. Bet jādara viss, lai no tā izietu. Svarīgi katram dzīvot ar pārliecību, ka es esmu es pats, es zinu, ko tālāk darīt. Tas būs ļoti pareizs katra cilvēka lēmums, kā viņš ar savu dzīvi rīkosies. Ja nepārtraukti sekos līdzīgu informācijai un turpinās sevi baidīt, viņš patiešām ieslīgs dziļā grūtsirdībā un depresijā. Daudzi cilvēki šobrīd jau tā jūtas, tādēļ svarīgi zināt, ka, ejot pie ģimenes ārsta vai psihiatra, var jautāt, kā var saņemt valsts atmaksātu psihologa, psihoterapeita palīdzību vai ģimenes psihoterapiju.

Notikumiem ir tendence laika gaitā sakārtoties. Neviens nav teicis, ka mūžīgi dzīvosim tik lielā krīzē, kādā esam pašreiz. Laiki mainīsies, visu ir iespējams atgriezt, sakārtot savādāk. Nav labi tie principi, kuriem nevaram pārkāpt. Ja mūsu principi ir tik stipri, ka tos nevaram grozīt, tad atkal jāskatās iekšpusītē uz sevi un jāuzdod jautājums, - kur ir manas lielās bailes? Pilnīgi piekritu, ka ļoti daudzi cilvēki pamatoti satraucas, kā vakcīna ietekmēs viņu veselību. Es tādas esmu satikusi savā kabinetā, ar viņiem runājuši. Nevaru viņiem pateikt - dari tā vai nedari. Katram jāpaļaujas uz sevi un ļoti stipri sev jānotic, jo šajā brīdī - kara laikā - neviens neieradīsies un tevi neglābs. Tas arī ir skaids.

Saruna par aktuāliem Eiropas Savienības jautājumiem

Problēmas izgaismojas kā zem palielināmā stikla

Zinaida Logina

Balvu Centrālā bibliotēka aicināja satīties “Zoom” platformā uz interaktīvu sarunu par Eiropas Savienības (ES) nākotni. Tiešsaistes diskusijā par aktuālajiem ES jautājumiem piedalījās Eiropas Parlamenta preses sekretārs Latvijā JĀNIS KALNIŅŠ. Pasākumu vadīja žurnālists un TV3 moderators ARNIS KRAUZE.

“Kā līme mūs visus šobrīd kopā tur *kovids*, un tas problēmas daudzās valstīs izgaismo kā zem palielināmā stikla,” jau sarunas sākumā uzsvēra lektors, atklājot, ka pats ar datoru strādā bēniņos, lai netraucētu bērniem mācīties. Viņš piebilda, ka labprātāk ar Balvu novada iedzīvotājiem būtu ticis klātienē pie kafijas tases, un tad komunikācija būtu pavisam citā līmenī, nekā saruna ar tumšiem *zūma* lodziņiem, jo ne visiem datori aprīkoti ar kamerām.

Palīdzēs atlabt ekonomikai

“Latvijā šobrīd ir pārslogota veselības sistēma, un tam ir daudzi iemesli, bet viens no tiem, iespējams, ir arī dezinformācija internetā. Tā cilvēkiem nav ļāvusi pieņemt ātrākus lēmumus iet vakcinēties, kā tas notika lielākajā daļā citu valstu. Diez vai nodokļu maksātāji Dānijā, Zviedrijā vai citās valstīs gribēs palīdzēt un uzturēt mūsu valsts veselības aprūpes sistēmu, jo tas tomēr jādara Latvijas valstij. Sniegt palīdzību dažādās situācijās citiem ir valstu labā griba. Eiropa nākamajos gados visās valstīs ieguldīs daudz naudas, lai palīdzētu pēc lokdauniem un mājāsēdēm atlabt ekonomikai,” atklāja Jānis Kalniņš. Viņš neslēpa, ka ekonomikas apstākumu aizvadītajā gadā patlaban izjūtam arī Latvijā.

Ne jau Brisele atrisinās sāpīgās problēmas

Briselē pieņemtie lēmumi darbojas jomās, par kurām ES valstis ir vienojušās, ka tās nodod kopīgā pārraudzībā, piemēram, muiža, kopīgā eiro valūta. “Jūs zināt, ka ir kopīga Eiropas veselības apdrošināšanas karte, kas ļauj saņemt neatliekamo medicīnisko palīdzību ceļojumos tādā pašā apjomā, kā tās valsts iedzīvotājiem, kurā jūs atrodaties. Ne jau Brisele izlems, cik gultām un kādam aprikojumam jābūt mūsu slimnīcās pandēmijas laikā, cik lielām algām jābūt ārstiem vai medmāsām. Aizvadītajā gadā, kad pandēmija tikko bija sākusies, katra valsts rīkojās, ja tā var teikt, *uz savu roku*, visi domāja tikai par savējiem. Šobrīd kļuvis labāk, piemēram, Covid-19 sertifikāts, kuru cilvēki saņem Latvijā, ir derīgs un darbojas visās ES valstīs,” pastāstīja lektors. Viņš nedomā, ka tuvākajā laikā Eiropā būs vienoti veselības aprūpes kvalitātes standarti vai noteikumi, ko sedz valsts un par ko jāmaksā cilvēkam pašam, arī minimālo algu nenoteiks centralizēti: “Ja runā par minimālo algu, bijušas diskusijas un mēģinājumi vienoties par aprēķina mehānismiem. Taču šie cipari, piemēram, Bulgārijā, Luksemburgā vai Latvijā un Īrijā, būs pavisam atšķirīgi.”

Kāpēc neražojam paši? Kāpēc prasām Ķīnai?

Zinām, ka katra dalībvalsts, atkarībā no maciņa biezuma, aizvadītajā gadā irēja lidmašīnas un lidoja uz Ķīnas rūpnīcām iepirkt maskas, aizsargtērpus mediķiem, iekārtas. Eiropas Komisijas prezidente Ursula fon der Leiena atzina, ka saņemtas daudzas kovidlaika mācības un izdarīti secinājumi, un tagad koordinēšana būs vairākām valstīm kopīga. Pandēmija atklāja, ka ES par daudz uzticējusies un nodevusi stratēģiski svarīgas ražotnes Ķīnai, kaut vai sejas masku ražošanu. Vai mēs pārāk daudz nepaļāvamies, ka ķīnieši tās lēti saražos un piegādās Eiropai? Tāpēc jau tagad būtu jādomā, varbūt paši to visu varam saražot. “Pasaule šādu pandēmijas vilni nebija piedzīvojusi kopš spāņu gripas pavisam citā laikmetā ar citu globalizācijas līmeni. Arī tagad šādi situācijai neviena valsts nebija gatavojusies. Jā, mums vajadzētu spēt nodrošināt stratēģiski svarīgu preču un produktu ražošanu Eiropā. Fon der Leiena ir paudusi uzskatu, ka arī mikroshēmu ražošanā Eiropai

vajadzētu iegūt autonomiju un pašai spēt nosegt savu patēriņa tirgu, tā mazinot atkarību no nedaudzajiem ražotājiem Āzijā. Bez mikroshēmām nebūtu iespējami mobilie sakari, datori, daudzas sadzīvē lietojamas iekārtas, kaut vai ledusskapis, trauku mazgājamā mašīna,” uzskata Jānis Kalniņš. Viņš minēja piemēru, kā globālās tirdzniecības sistēmu var ietekmēt tikai viens Suecas kanālā iesprūdis kuģis, bet šādi piegādes ķēžu pārrāvumi paralizē daudzu valstu ekonomiku. Mums vajadzētu samazināt atkarību no preču ražotājiem citās valstīs – Taivānas, Ķīnas.

Kas notiek uz Austrumu robežas?

Austrumu robežai agrāk nebija pievērsti tik liela uzmanība kā tagad. “Tā ir ne vien Latvijas, bet arī ES ārējā robeža. Tagad daudzi jautā, kā tas iespējams, ka daudzus gadus pēc neatkarības šī robeža bija tik viegli pārejama? Kolēģi, kuri aizbrauca uz turieni, bija šokā, ka ir tikai ar traktoru uzirdināta svītra un kilometru garumā nav nekā cita. Pāri varēja iet lāči, eži, un ne tikai... Kameras, stieples un citas tehniskas iekārtas sāk parādīties tikai tagad. Kādēļ ES robežas sakārtošanā neiesaistījās jau agrāk? Kādēļ esam pamodušies tik vēlu?” jautāja moderators Arnis Krauze.

Latvijas robežas nostiprināšanai Slovēnija uzdāvināja 5 km dzeloņstiepi žoga, un kaut uz brīdi tas bija labs risinājums, pirms sākt rīkoties pašiem. “Bēgļu plūsma ir daudzu valstu problēma. Katra valsts aprēķina, cik spētu uzņemt patvēruma meklētāju. Šī plūsma tagad novirzījusi uz Austrumu robežu, kur to mēģina šķērsot migranti no Baltkrievijas. Nauda no ES Austrumu robežas sakārtošanā ir ieguldīta, turklāt daudz, piemēram, uzceltas modernas būves ar jaudīgiem skeneriem robežpunktos kontrabandas preču atklāšanai. Iespējams, ES prioritāte nebija izveidot cietoksni, lai norobežotos no citiem. Šobrīd robežām pievērsti ļoti liela uzmanība un tiek sniegta palīdzība gan ar cilvēku resursiem, gan tehnoloģiskiem risinājumiem,” skaidroja lektors. Viņš neslēpa, ka tas tomēr ir mazliet nokavēti, un par robežas drošību Latvijas valstij vajadzēja domāt daudz agrāk.

Vai “Annele” ir lietuviešu piens?

Arnis Krauze divas stundas stāvējis pie “Lidl” veikala, lai pārlicinātos, kas ir tas, kas liek cilvēkiem stāvēt tik garās rindās. Viņš bijis patīkami pārsteigts, ka līdzās poļu un lietuviešu produktiem bijusi arī Latvijas prece, piemēram, Tūkuma piens maksājis 0,27 eiro par litru. “Lielveikalos pievērsu uzmanību tam, no kuras valsts prece nākusi, un tiešām daudzi produkti nāk no Lietuvas vai Polijas. Lielveikalu tīkliem iepirkt produktus no šīm valstīm ir daudz izdevīgāk, līdz ar to mūsu

ražotājiem iet grūti. Ja Lietuvā pienu saražot, iepakot un atvest uz Latviju ir lētāk, tad arī veikaliem tas ir izdevīgāk. Turklāt lietuvieši pienam, kuru ved uz mūsu valsti, dod latviskus nosaukumus, piemēram, “Annele”. Un pierādīts, ka daudzi cilvēki tomēr izvēlas lētāko preci,” pārdomas pauda Arnis Krauze.

Atvēlēs naudu klimata kontrolei

Veidojot budžetu, Eiropas Savienība procentuāli lielu naudas summu paredzējusi tieši “zaļajam kursam” – klimata kontrolei. Jā, varbūt Latvijā šīs klimata problēmas nav tik izteiktas kā citās valstīs, jo mums nav lielo rūpnīcu, mums vēl ir daudz mežu, ūdeņu. Taču šī vasara ar lietaino maiju, karstajiem vasaras mēnešiem pierādīja pretējo, ka laika apstākļi ļoti ietekmē lauksaimnieku darbu, un to var labi redzēt veikalos plauktos. Viesuļvētras, orkāni, milzīgi plūdi ar bojā gājušiem cilvēkiem un lieliem finanšu zaudējumiem – tas pierāda, ka klimats Eiropā mainās. “Pārmaiņas būs jau tuvākajos gados, turklāt pamatīgas, un skars arī Latviju, jo vismaz karstuma vai aukstuma rekordus pamanījuši visi. Elektriības cenas saistītas arī ar to, ka Skandināvijas valstīs bijusi karsta vasara un lielajās hidroelektrostacijās nav bijis pietiekami daudz ūdens, kas ražo elektrību. Arī mūsu HES nevar saražot pietiekami daudz elektrības, jo nepietiek ūdens,” pastāstīja Jānis Kalniņš. Teikt, ka Latvija ir miera oāze klimata pārmaiņu bangojošā okeānā nevar, jo sekas jūtam arī mēs, tikai varbūt mazāk dramatiskas. Jau šobrīd tiem, kuri vēlas sniegt taksometra pakalpojumus, ir dažādi ierobežojumi, piemēram, kaut vai automašīnas izlaides gads, lai mazinātu izplūdes gāzes.

Fakti

● Pasākumu ciklu rīko Eiropas Komisijas pārstāvniecība Latvijā sadarbībā ar Ārlietu ministriju, Eiropas Savienības informācijas punktiem bibliotēkās un Latvijas Drošāka interneta centru. Tas veltīts konferencei par Eiropas nākotni un digitālajiem izaicinājumiem.

● Konference ir process, kurā ikviens Eiropas iedzīvotājs var dalīties ar savām domām un idejām par visu, kas palīdz veidot Eiropas kopīgo nākotni. 2022.gada pavasarī konferences organizētāji nāks klajā ar secinājumiem, kuros būs apkopoti iedzīvotāju izteiktie ierosinājumi un sagatavotas norādes par Eiropas nākotni.

Viedokļi

Vai cilvēkus interesē Eiropas Savienības nākotne?

Balvu Centrālās bibliotēkas vecākā bibliotekāre sabiedrisko attiecību jautājumos **INGRĪDA SUPE:**

-Prieks, ka iedzīvotājiem bija iespēja piedalīties pasākumā par Eiropas nākotnes veidošanu. Taču nākas secināt, - mēs joprojām neticam, ka varam kaut ko ietekmēt, un vēl ar grūtībām identificējam sevi kā Eiropas iedzīvotāju un nākotnes veidotāju. Jāpiekopj prakse savas domas, viedokļus, bažas un novērojumus darīt zināmus dažāda līmeņa vadītājiem. Sarunās veidojas idejas un īstenojas sapņi.

Balvu Centrālās bibliotēkas struktūrvienības Viļakas bibliotēkas vadītāja **RUTTA JEROMĀNE:** -No austrumu puses raugoties, Eiropas Savienība sākas ar Balvu novadu. Mēs dzīvojam tur, kur sākas Eiropa. Vecākajai paaudzei ar vārdu ‘savienība’ saistās negatīvas asociācijas, tāpēc daudzi ir grūti iekustināmi pārmaiņām. Toties jauniešu nākotne neizbēgami saistās ar ES aktivitātēm, ekonomiku, jā, arī ar problēmām. Svarīgi, lai mēs katrs justos labi šajā valstu savienībā, lai katrs varētu baudīt iespējas un priekšrocības, par kurām lemj Briselē. Savukārt Briselei jāsadzird arī tās pierobežās mītošās tautas balsis. Šī savstarpējā saikne jānodrošina gan ar plašsaziņas līdzekļiem, gan meklējot iespēju ļoti personīgi uzrunāt katru viņam saprotamā un pieņemamā veidā.

Balvu Centrālās bibliotēkas struktūrvienības Tilžas bibliotēkas vadītāja **ILZE PUGAČA:** -Mūsu mājas ir vieta, kur dzīvojam – pagasts, novads, valsts. Taču svarīgi atcerēties, ka no 2004.gada par savām mājām mēs varam saukt arī Eiropas Savienību. Ikvienam būtu kaut nedaudz jāzina un jāinteresējas, kas notiek Eiropā, jo dažādi politiskie lēmumi un attiecības starp valstīm ietekmē arī mūsu dzīvi Latvijā. Bibliotēkas lasītāju interese par to, kas notiek Eiropas valstīs, aktivāka kļuvusi tieši šobrīd – pandēmijas kontekstā. Piemēram, ar Covid-19 saslimušie ārpus Latvijas, testu veikšana un prasības ceļošanai uz citām Eiropas valstīm.

Neklātienes tikšanās ar bijušo balvenieti

Liels un ienesīgs, bet ne pats godīgākais

Pirms astoņiem gadiem viņa pārdeva sev piederošo uzņēmumu un aizbrauca no Balviem. Taču šo mazpilsētu apciemo regulāri, satiek draugus, parunājas ar paziņām, uzkopj piederīgo kapus. Kā klājas pašai, kādi ir dzīves vērojumi, - saruna ar farmaceiti, kādreizējās privāttaptiekas īpašnieci Balvos SILVIJU ZILGMI.

Laiks skrien, taču laiku pa laikam Jūs redz Balvos, cilvēki atceras un pazīst. Balvos joprojām ir nams, kura saimniece esat. Kāpēc toreiz devāties projām?

-Tas bija visai spontāns lēmums. Par tādu soli lika izšķirties toreizējās novada vadības attieksme pret privāttaptiekām, kas vissāpīgāk Balvos skāra Zeltkalnes privāttaptieku, un arī slimnīcu apvienības izricība. Tas mudināja arī mani apsvērt tālāko rīcību. Aptieku īpašnieki un darbinieki taču bija Balvu novada cilvēki, kurus vajadzēja atbalstīt un aizstāvēt, bet no vietējās vadības un deputātiem nekas tamlīdzīgs nesevoja. Savu lēmumu pieņemu pāris dienās. Protams, tas bija zināms šoks, bet tādu soli veicināja vēl citi apsvērumi, tostarp mana privātā dzīve, bērni un mazbērni. Un es aizbraucu.

Vai nenožēlojat šo lēmumu?

-Man to jautājuši daudzi. Protams, nē! Varēju to izdarīt pat vēl agrāk. Man visu dzīvi bija sapnis par privātmāju. Tolaik bērni jau bija nodibinājuši savu pirmo privātuzņēmumu, un es nolēmu viņiem uzdāvināt starta kapitālu, lai nav jāņem kredīts. Tas viss ir ļoti veiksmīgi atmaksājies, jo šobrīd bērniem jau ir trīs uzņēmumi – divi Latvijā un viens Lietuvā. Vasarās Balvos apciemoju visbiežāk, regulāri šurp braucu tad, kad vēl bija dzīva mana krustmāte, mammas māsa. Tagad šie braucieni notiek retāk. Bērnpils ielā joprojām ir mans īpašums, ko iznomāju. Ar namu pagaidām viss ir kārtībā, lielu problēmu nav. Protams, Covid laika situācija ir nedaudz traucējusi darbu mazajiem uzņēmējiem, jācer, ka mūžīgi tas nevilksies. Ja šāds īpašums būtu Rīgā, varētu runāt par daudz augstākām nomas maksām, bet jebkurā gadījumā tas dod ienākumus un ir mans bizness.

Ko teiktu par Balviem – kas te ir mainījies? Tagad bijušā rajona robežās ir Balvu novads.

-Kad atbraucu uz šo mazpilsētu, ir sajūta, ka te paliek klusāk, mierīgāk un vienmuļāks... Taču pilsēta ir sakopta, glīta, un pa šiem gadiem, kopš vairs te nedzīvoju, daudz kas arī izdarīts. Parasti te pavadu divas dienas. Satiekos ar radiem, draugiem, aprunājos ar nomniekiem, sakopju kapus. Kad notika iepriekšējā reforma un rajonu sadalīja četros novados, man nebija pārliecības, ka tas ir pareizi un mērķtiecīgi darīts. Tik maziem novadiem nevajadzēja būt! Var jau būt, ka tagad Rugājiem vai Baltinavai tomēr nepatīk būt apvienotiem, jo ir bažas, ka centrs būs tikai Balvi un pārējos uzskatīs par nomalēm bez pienācīgas attīstības. Taču novada domes jaunievēlētie deputāti ir ne tikai no Balviem, tad jau ir iespēja pastāvēt un cīnīties. Arī jaunais novada domes priekšsēdētājs nāk no Viļakas. Pirms novada domes vēlēšanām par šo kandidātu iznāca runāties ar cilvēkiem, kuri viņu pazīst. Par Sergeju Maksimovu un viņa ģimeni esmu dzirdējusi tikai pozitīvas atsauksmes un patiesi vēlu, lai izdodas viss iecerētais, lai Balvi un novads attīstās.

Kā sadzīvojat ar Covid laiku? Tagad ir lokdauna nedēļas, kas pasludinātas līdz 15. novembrim.

-Protams, viss ir ļoti nepatīkami, taču var jau saņemt un sadzīvot. Mani personīgi visvairāk šokēja iepriekšējā lokdauna neadekvātie ierobežojumi, pārāk ilgi aizvērtās skolas, bērnu spēļu laukumi, ierobežojumi uzkalniņiem, sporta nodarbībām, āra tirdziņiem. Tas ir tieši tas, kas vīrusu

aktīvajā laikā cilvēkiem ir ļoti vajadzīgs. Kā var dzīvot bez svaiga gaisa un kustībām? Šādi ierobežojumi ir savas valsts iedzīvotāju nicināšana, citādāk to nosaukt nevar. Neadekvātie valdības lēmumi un ierobežojumi cilvēkus dzen apātijā, depresijā, un tas noteikti nepaliks bez sekām. Arā, svaigā gaisā, inficēties praktiski nav iespējams! Nupat skolēniem bija brīvlaiks, bet kas notiks tālāk, arī nav zināms. Dzīve bērniem četrās sienās bez komunikācijas ar vienaudžiem nepaliek bez sekām.

Kā man pašai? Protams, biju pieradusi ceļot, apmeklēt teātrus un koncertus, kā arī izstādes. Tagad tas mazliet jāpiecieš. Taču man ir māja, dažu minūšu gājienā – laba peldvieta, piecpadsmit minūšu brauciena attālumā dzīvo abas bērnu ģimenes, tāpēc par garlaicību nesūdzos. Šogad pati ārpus Latvijas nekur nebiju, bet bērni vasaras mēnešos gan centās paceļot un atpūsties – pabija Vācijā, Austrijā, Itālijā, Turcijā. Mūsmājās šogad ir jauks notikums, jo izlēmām iegādāties suņuku – franču buldodziņu. Dzīvnieks dod prieku, noņem stresu, māca mazbērniem par viņu rūpēties, būt atbildīgiem, mazāk arī jāsēž pie datoriem. Buldodziņam jau ir astoņi mēneši, un mazbērni lepnīgi paziņoja, ka viņš ģimenē ir pats galvenais.

Esat strādājusi farmācijā. Kādi vērojumi, - vai kas būtiski mainās šajā jomā?

-Daudz mazāk ir palicis privāttaptieku un daudz vairāk – lielo tīklu aptieku. Privāttaptiekas īpašnieks savā aptiekā strādā katru dienu, ir nepārtrauktā kontaktā ar darbiniekiem un klientiem. Viņam rūp katru dienu kaut ko uzlabot. Toties ķēžu īpašnieki atrodas Rīgā vai ārzemēs, tur ir uzlikts preču pārdošanas plāns. Protams, medikamentu un citu aptiekas preču klāsts tagad ir ļoti daudzveidīgs un bagātīgs, un tā arī jābūt. Vēroju, ka visam ļoti ir paaugstinājušās cenas. Farmācija ir liels un ienesīgs bizness, taču neteikšu, ka pats godīgākais. Protams, sabiedrība nevar iztikt bez zālēm, medikamenti ārstē smagas saslimšanas un glābj cilvēku dzīvības, taču, runājot par pārtikas piedevām, nevajadzētu uzticēties tikai reklāmām, jo gadās nevajadzīgi iztērēt lielu naudu. Mans lūgums savas aptiekas darbiniekiem bija runāt ar klientu un censties izprast viņa problēmas un vajadzības, nevis peļņas nolūkā pārdot dārgāko medikamentu, sevišķi, ja ir izvēles iespējas. Katrs privātuzņēmums ir bizness, tomēr šajā jomā ļoti svarīgs ir cilvēciskais faktors. Aptieku klientu vidū ir daudz pensionāru, kuriem nav tā lielākā rocība.

Nācies redzēt, ka vecāka gadagājuma cilvēki aptiekā iegādājas pirkumus par 60, pat 80 eiro vienā reizē. Vai medikamentus nelietojam par daudz?

-Tā ir gan! Cilvēkiem ir vairākas hroniskas saslimšanas, un pēc noteiktām vadlīnijām viņus *uzsēdina* uz kaudzes medikamentu visu atlikušo mūžu. Manuprāt, vajadzētu katram paanalizēt savu dzīvesveidu. Īsi pirms Covid pandēmijas es apmeklēju kursus, ko vadīja ārsts-dziednieks. Tēmas – kā uzturēt un uzlabot veselību, kādi ir vingrojumi konkrētām kaitēm, pareizas elpošanas tehnika, veselīgs uzturs un tamlīdzīgi. Informācija daudzveidīga un interesanta, uzzināju daudz patiesu lietu, kas noder. Teikšu, ka labas veselības pamatā ir arī patīkams darbs, kas pašam dod gandarījumu, interesanti hobiji un, protams, arī nauda, lai savas vēlmes piepildītu.

Kas Jūs pašu uztur formā un pie veselības?

-Dzirdot šo jautājumu, parasti saku, ka laikam labi ģeni, lai gan mēs jau nezinām, kas var notikt rīt un aizparīt. Ļoti daudz laika pavadu svaigā gaisā, ja ir zeme un māja, tad vienmēr atrodas ko darīt laukā. Visu silto laiku eju peldēt. Labas emocijas dod mazbērni un tagad arī suņuks. Neko

Foto - no personīgā arhīva

Silvijs Zilgme. Draugi un paziņas, ieraugot viņu Balvos uz ielas, steidz sveicināt un parunāties. Silvijai joprojām atceras kā farmaceiti un privāttaptiekas īpašnieci, kuras namu Bērnpils ielā nomā uzņēmēji.

nopietnu no medikamentiem līdz šim nelietoju, taču gada aukstajos mēnešos draudzējos ar C un D vitamīniem, cinka un magnija preparātiem, zāļu tējām, dažādiem bišu produktiem. Tagad ir vīrusu laiks, tāpēc katram jāpiesargājas. Ļoti gribas, lai dzīve atgrieztos vecajās slīdēs, kā tas bija pirms pandēmijas. Vai un kad tas būs iespējams, atbildes gan nav.

Ko ieteiktu citiem, lai vieglāk pārdzīvot šo "trako" laiku?

-Katram jau ir savas emocijas: viens visu uzņem mierīgāk, cits ļoti pārdzīvo un streso. Ejiet svaigā gaisā, vingrojiet, pārskatiet savus ikdienas paradumus un mēģiniet tajos kaut ko pamainīt, ieviest jaunas, interesantas nodarbes. Pat tad, ja dzīvojat mājās, tas ir iespējams. Galvenais – būsim pozitīvi, un tad daudz kas arī izdosies!

Medicīniskie pakalpojumi iedzīvotājiem

Pēc palīdzības griezieties savlaikus!

SIA "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība" sabiedrisko attiecību speciāliste LANA UPĪTE vērš uzmanību medicīnisko pakalpojumu pieejamībai mūspuses iedzīvotājiem.

Šobrīd spēkā ārkārtas situācija, taču slimnīcu apvienība turpina sniegt gan ambulatoros, gan arī stacionāros pakalpojumus. Ir ierobežota plānveida un dienas stacionāra

pakalpojumu sniegšana. Neskatoties uz komandantstundu valsti noteiktās ārkārtas situācijas laikā, joprojām Balvu uzņemšanas nodaļa un Steidzamās medicīniskās palīdzības punkts Gulbenē ir atvērti visu diennakti un tiek nodrošināta akūtā un neatliekamā medicīniskā palīdzība. Speciāliste iesaka, veselībai pasliktinoties, noteikti doties pēc palīdzības un nekavēt laiku.

L.Upite piekrodina atcerēties, ka laikā no pulksten 20

līdz 5 dzīvesvietu vai uzturēšanās vietu atstājot, obligāti ir jābūt aizpildītam pašapliecinājumam, kas norāda pamatotu nepieciešamību doties ceļā. Pašapliecinājumu var aizpildīt rakstiski brīvā formā vai elektroniski savā viedierīcē.

Pašapliecinājums pieejams: <https://www.vp.gov.lv/lv/pasapliecinajums-un-parvietosanas-ierobezojumi>

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Atgriežas dzimtenē

Maskavu nomaina pret Latgales mazpilsētu

Irēna Tušinska

Daudzi balvenieši ievērojuši, ka kopš šīs vasaras vidus līdz ar Balvu evaņģēliski luteriskās draudzes prāvestu Mārtiņu Vaickovski dievkalpojums piedalās jauns garīdznieks ARTIS PĒTERSONS, kurš latviešu valodā runā ar nelielu akcentu. Izrādās, Daugavpili dzimušais prāvests visu līdzšinējo mūžu nodzīvojis Maskavā, bet atgriezies dzimtenē nolēmis pavisam nesen. Jautājam viņam, kā tas notika un kādi ir viņa pirmie iespaidi.

Varēja aizsūtīt tālu uz ilgu laiku

Dzimis Daugavpilī, sešu gadu vecumā Artis Pētersons kopā ar vecākiem pārcēlās uz Maskavu. Viņa dzimtā atrodas ne tikai tēva latviešu, bet arī mātes vācu saknes. Tā kā agrāk Krievijā pieminēt latvisko izcelsmi nebija vēlams, ģimenē pārsvarā runāja krieviski. "Par latviešu valodas lietošanu savulaik varēja aizsūtīt tālu un uz ilgu laiku. Mana vectēva, kurš bija no Maskavā dzīvojošo latviešu diasporas, ģimeni savulaik deportēja uz Krasnojarsku, bet pēc tam par latviešu valodas lietošanu nosūtīja vēl tālāk – uz Magadanu. Tāpat pagājušā gadsimta 30. gadu beigās un četrdesmitajos gados represijām tika pakļauti arī manas mātes radi – Krievijas vācieši. Mātes brālim Ādolfam ar tādu vārdu Krievijā bija īpaši grūti dzīvot, tādēļ jaunākajiem bērniem jau deva krievu vārdus," ģimenes vēsturi nedaudz atklāj A.Pētersons.

Pārcelšanās ilga trīs gadus

Pirms dažiem gadiem Artis Pētersons kopā ar sievu Jeļenu nolēma atgriezties dzimtenē – Latvijā. Kā vienu no šī lēmuma iemesliem viņš min savas latviskās saknes, bet kā otru – Krievijas evaņģēliski luteriskās baznīcas, kur A.Pētersons kalpoja, novēršanos no tradicionālajām Bībeles mācībām, pieļaujot laicīgo vērtību dominēšanu pār garīgajām.

Doma pārcelties uz Latviju radās, zināmā mērā pateicoties Daugavpils diecēzes bīskapam Eināram Alpem, kurš vairākkārt viesojās Maskavā. "Vienreiz pa jokam viņš teica, - ja jau Maskavā ir tāds puisis ar latvisku vārdu Artis Pētersons, kāpēc gan viņam nepārcelties uz Latviju? Īpaši tādēļ, ka Latgalē ir luterāņu priesteru trūkums," stāsta garīdznieks no Maskavas.

Tā sākās A.Pēterona atgriešanās dzimtenē, kas kopumā ilga trīs gadus. Vairākkārt apmeklējās pārrunas Latvijas Arhibīskapijas padomē un aprunājies ar arhibīskapu Jāni Vanagu, 2020.gadā viņš beidzot saņēma bīskapa E.Alpes izsaukumu, kas ļāva pārcelties uz Latviju. Tomēr 17.martā sakarā ar Covid-19 pandēmiju aizvērās Latvijas un Krievijas robežas. Tikai šī gada jūlijā izdevās nokārtot visus nepieciešamos dokumentus, un 26.jūlijā A.Pētersons ar dzīvesbiedri Jeļenu beidzot ieradās mūsu valstī uz palikšanu.

Balvos jūtas kā mājās

Jaunais priesteris apgalvo, ka, pārceloties uz vēsturisko dzimteni, viņu nekas nebiedēja: "Daži turas pie Maskavas, jo tā ir liela pilsēta ar tik daudzām iespējām. Bet, kopš pārcēlamies, ir sajūta, ka te esam dzīvojuši vienmēr. Tas moderno tehnoloģiju daudzums, kas mūs ieskauj katru dienu, ļoti spēcīgi attālina cilvēkus pat vienas ģimenes ietvaros. Šeit viss ir citādi. Pilsēta dzīvo normālu dzīvi. Rīga, protams, nedaudz atgādina Maskavu, jo arī tur ielās redzami velosipēdisti ar zaļajām mugursomām, kurās pārvadā pasūtīto ēdienu. Maskavā ceļš līdz darbam vien aizņēma divas ar pusi stundas. Vidēji piecas stundas dienā pavadīju ceļā. Pa to laiku var aizbraukt no Balviem līdz Rīgai. Lai gan, pārceloties no Maskavas uz Balviem, kontrasts ir milzīgs, jūtamies šeit labi."

Artis apgalvo, ka mūsu mazpilsētā viņam nekā netrūkst – viss ir nopērkams. Vienīgi apģērbu veikali vēl nav apmeklēti. "Bet ēdienu pasūtīšanu nekad neesmu milējis, labāk aizeju uz veikalu. Turklāt liela vērtība ir šejienes daba. Kaut arī Maskavā dzīvoju netālu no parka un upes, atšķirība ir liela. Ir tikai viens neliels trūkums – vecāki, kuri jau ir cienījamā vecumā, atrodas tālu. Tas uztrauc, sevišķi tagad – pandēmijas laikā," atzīst garīdznieks. A.Pētersons stāsta, ka ar milzīgām birokrātiskām grūtībām, uzsākot dzīvi Latvijā, nav saskāries, ja nu vienīgi pierēģistrējot automašīnu. Toties dzīvei mūsu valstī ir daudzi plusi, piemēram, personu identifikācijas kartes, kādu Krievijā pagaidām vēl nav. Vēl viena pozitīva iezīme, ka šeit cilvēki interesējas viens par otru. Turpretim Maskavā vienas mājas iedzīvotāji nesveicinās pat ar kaimiņiem. "Mani kā garīdznieku tas vienmēr skumdināja. Reizēm, ieejot liftā un pasveicinot

Kopā ar M.Vaickovski. A.Pētersons jau vadījis dievkalpojumus, aizvietojo M.Vaickovski. "Esmu aizvietojojis arī prāvestu Kārsavā, bet vairākas svētdienas kopā ar lektoru lasīju sprediķus latviešu valodā. Tos pagaidām cenšos rakstīt vienkāršā valodā. Lai apgūtu literāro valodu, abi ar sievu lasām bērnu grāmatas, kā arī avīzes un ziņu portālus, lai zinātu kas valstī notiek," stāsta garīdznieks.

kaimiņu, uz mani skatījās kā uz nenormālo," atceras priesteris. Arī sabiedriskā transporta šeit esot mazāk, bet iedzīvotājiem ir daudz vairāk personīgo automašīnu, un tās uzturēt ir daudz vieglāk nekā Maskavā.

No aviācijas inženiera par garīdznieku

Lai gan bērniībā kopā ar vecmāmiņu – vācu katolieti – reizēm apmeklēja baznīcu, Artis auga ne pārāk reliģiozā ģimenē. Lēmums kļūt par priesteri radās daudz vēlāk. Bērniībā puisis vairāk interesēja profesionālais futbols, jo viņš trenējās bērnu futbola ligā. Pēc skolas Artis nonāca izvēles priekšā – turpināt futbolista karjeru vai studēt augstskolā. Viņš izvēlējās studijas Maskavas Aviācijas universitātē, kur apguva robotu tehniku un intelektuālās sistēmas. Pēc trešā kursa, paņēmis akadēmisko atvaļinājumu un sācis strādāt, Artis piemirsa, ka viņu var iesaukt armijā. Tā arī notika. Pēc diviem gadiem, atgriezies no armijas, Artis sāka strādāt zinātniski pētnieciskajā institūtā par aviācijas inženieri, bet vēlāk iestājās Sorosa fonda sponsorētā universitātē, kur apguva lietišķo informātiku un pēc tam diezgan ilgi strādāja loģistikas jomā, pilnveidojot lielas firmas datu bāzi.

Paralēli darbam, Artis aizvien tiecās pēc garīga papildījuma. Ar laiku viņam sāka nepietikt ar baznīcas apmeklējumiem Lieldienās, Ziemassvētkos un citās svētku reizēs: "Sāku uz baznīcu iet biežāk, arī parastās svētdienās, līdz saņēmu uzaicinājumu uz Sanktpēterburgas Luterāņu garīgā semināra lektora lekciju, pēc kuras sajutu vēl lielāku interesi par baznīcas vēsturi, teoloģiju un dogmatiku. Vēlāk mācījos katehētu lektoru kursus, bet 2015.gadā draudze mani nosūtīja uz garīgo semināru, ko pabeidzu ar izcilību. Paralēli studijām seminārā divus gadus mācījos Svētā Fomas katoļu institūtā, bet 2018.gadā mani ordinēja par mācītāju un kādu laiku kalpoju Svētā Pētera un Pāvila katedrāles draudzē," par savu garīgās izaugsmes ceļu stāsta bijušais maskavietis.

Drīzumā pārcelsies citur

Būdam mācītājs bez draudzes, pēc pārcelšanās uz Balviem Mārtiņa Vaickovska vadībā A.Pētersons apgūst liturģisko praksi, kas pavisam nedaudz atšķiras no Krievijā piekoptās. "Taču visbūtiskāk ir praktizēties latviešu valodā un apgūt sprediķa rakstīšanu šajā valodā," atzīst garīdznieks no Maskavas. Lai pilnveidotu zināšanas, A.Pētersons lasa arī vietējo avīzi "Vaduguns". Pārziņot vairākas svešvalodas, bijušais Krievijas iedzīvotājs uzskata latviešu valodu par diezgan sarežģītu. Arī viņa dzīvesbiedre Jeļena, filoloģijas zinātnieci kandidāte, kura lieliski runā angļu, vācu, franču, holandiešu un poļu valodās un savulaik Maskavā kalpojusi par priesteri franču draudzē, šobrīd mācās runāt latviski.

Kristībās. Kopš atrodas Balvos, A.Pētersons kristījis jau divus vietējos mazuļus.

Ar sievu un četrkājaino mīluli Zlatu. Viens no bijušā maskavieša hobijiem ir kinoloģija, ko viņš apguva kinologu skolā Sokoļņikos. A.Pētersons kopā ar savu suni ir piedalījies arī starptautiskās sacensībās. Šobrīd prāvesta četrkājainā mīlule, desmit gadus vecā vācu

aitu kucīte Zlata, kopā ar saimnieku dzīvo Balvos un izbauda iespējas doties garās pastaigās. "Šeit viņa ir ļoti laimīga un apmierināta," apgalvo Zlatas saimnieks.

Brīvajā laikā A.Pētersons kopā ar dzīvesbiedri labprāt nodarbojas ar nūjošanu. Reizēm, dzirdot tiesneša svilpi un vērojot bērnu futbola treniņus, garīdznieks ar patīku atceras savu sportisko bērnību: "Tās ir jaukas atmiņas. Taču skatīties futbola televīzijā man nepatīk, arī pats vairs nespēlēju."

Balvi šobrīd A.Pētersonam ir tikai pagaidu mājvieta. Kad Daugavpils diecēze viņam piešķirs draudzi, garīdzniekam būs jāpārceļas uz kādu citu kalpošanas vietu. "Kur tas būs, pagaidām nezinu, bet Balvos man ļoti patīk," teic bijušais maskavietis.

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Ar Tilžas pagasta vēstures istabām iepazīstoties

Laiks strādāt vēstures labā?!

Ingrīda Zinkovska

Novembris Latvijas vēsturē iekrāsojies ar zīmīgiem datumiem. Un ne tikai! Šajā rudenī tumšajā laikā nez kāpēc prātā nāk arī ainas no mūsu senču dzīves: ar petrolejas lampām, ogļu gludekļiem, vērptajiem ratiņiem, piena separatoriem un citām lietām. Tas un vēl daudz kas citis atradis vietu gan muzejos, gan kolekcionāru personīgajos krājumos. Pēdējā laikā populāras kļuvas vēstures istabas. Šīs istabas iekārtotas arī Tilžas pagasta kultūras namā, pārņemot esošos materiālus no likvidētā Tilžas Kultūrvēstures izpētes un tūrisma centra, kā arī turpinot vākt jaunus. “Muzeja Tilžā nav jau labu laiku. Un, visticamāk, nebūs arī,” saka Tilžas pagasta kultūras darba organizatore DAIGA LUKJANOVA.

Kultūrvēstures centra telpas tepat vien atradās. Taču vēstures istabas ir paplašinājušās. Kultūras nama 2.stāvā iekārtotas četras istabas, bet 1.stāvā atrodas audēju istaba, kur varēs mācīties aust. Izstāžu zāle ir pārceļta uz pagastmāju, jo tur zāle netiek noslogota un izmantota. “Nāca klāt materiāli, bija mēbeles, radās ideja, ka varētu izveidot istabu līdz padomju laikam un padomju laika istabu, 50.-80.gadi. Izmantojot istabu principu, arī man pašai ir vieglāk šos materiālus izvietot, vieglāk pastāstīt, parādīt, jo vēstures istabām nav pastāvīgas štata vienības. Šis darbs jāapvieno ar kultūras darba organizatora pienākumiem. Ar nākamā gada 1.janvāri mainās arī kultūras nama nosaukums. Būs Tilžas Kultūras un vēstures nams, kas ar savu nosaukumu parādīs mūsu galvenos darbības virzienus,” secina vēstures istabu pārmantotāja.

Materiāli, kas nav jāglabā

“Kad kultūras nams pārņēma savā pārziņā vēstures istabas, lūdzām Balvu Novada muzeja darbiniecēm padomu, kas nav jāglabā, lai lieki neaizņemtu vietu. Proti, tā ir visa periodika, jo pašreiz tas viss atrodams Latvijas Nacionālajā digitālajā bibliotēkā. Pārļapojam skolotājas Veronikas Silaunieces sakrātos laikrakstu un, neatrodot nevienu rakstu par Tilžas pagasta dzīvi, vēstures istabām atstājam tikai pa vienam eksemplāram. Kāpēc gan krāt putekļus?! Ļoti daudz bija arī žurnālu “Kristīgā Dzīve”. Tos pārskatīt palīdzēja bibliotekāre. Ja žurnālos nebija publikāciju par Tilžu, par kādu no Tilžas priesteriem vai kāda Tilžas iedzīvotāja rakstīta materiāla, tos arī nesaglabājam,” saka Daiga.

Muzeja darbinieces ieteica noņemt arī vecos padomju laika stendus, atstājot vien pāris kā uzskates līdzekli. Noņemtie materiāli sakārtoti mapēs. Gandrīz pabeigta Vēstures istabu materiālu digitalizācija.

Pārliksme, kvīts vai apliecinājums

Kad spēki iet mazumā vai rodas negaidīti dzīves pavērsieni, cilvēkiem gribas saglabāt senas lietas, īpaši, ja tās saistītas ar atmiņām par tuviem un mīļiem cilvēkiem, tādēļ ik pa brīdīm vēstures istabas saņem piedāvājumu saglabāt sadzīves priekšmetus, dokumentus, grāmatas. Varbūt ne visiem piedāvājumiem ir ļoti liela vērtība, bet ir vēlme nevienam nesārūgtināt. Lūk, piecdesmito gadu spaiņi (tādus vairs nevar nopirkt), pirts vanniņa, lietussargs. Ir lietas, ko cilvēki vēl izmanto, kā, piemēram, padomju laika gaļas maļamo mašīnu, bet, iespējams, ar laiku arī tā kļūs muzeja vērtība. Lūk, sieviešu rokassomiņa, saglabājusies vēl no pirmās Latvijas brīvvalsts laikiem. Tajā apskatāmi laika gaitā sakrāti dažādi dokumenti – kvīti, zāļu receptes, telegrammas. “Somiņā atradām 1956.gada kvīti, bet tur rakstīts ‘pārliksme’, nevis kvīts. Tādu vārdu neviens nebijām dzirdējuši. Izrādās, ka pārliksme ir apliecinājums tam, ka cilvēks nodevis valsts obligāto nodevu,” teic D.Lukjanova.

Uz blakus galdiņa izvietoti izglītības dokumenti, ko arī atdevuši pagasta iedzīvotāji, - 1917.gada aprīlī izdota liecība apliecina to, ka tās īpašnieks mācījies Ruskulovas divgadīgajā skolā, liecība ar tautiskiem elementiem uz vāka no 1942.gada par mācībām O.Kalpaka Tilžas tautskolā, Tilžas vidusskolas

50.gados izsniegtās apliecības. Šie dokumenti tiks saglabāti kā oriģināli, jo, piemēram, 1917.gada skolas dokuments ir tik liels, ka to nevarēja ieskenēt.

Glabā laika un vietas elpu

Vēstures istabās iegriežas gan pētnieki, gan interesenti. Par šeit esošajiem materiāliem D.Lukjanova teic: “Vēstures istabas nav avīze, kuru izlasa 10 minūtēs un visbiežāk izmet, sadzina. Materiāli glabā konkrētā laika un vietas elpu, ir katrs ar savu stāstu, kas jālasa lēnām, izlaižot caur sevi un meklējot saskarsmes punktus ar savu ģimeni, dzimtu, dzimto vietu. Tās ir kā atmiņu albums paaudzēm, kas rosina attīt dažādu notikumu kamolus. Jaunajiem vēstures istabu apmeklētājiem ir mācībstunda, iespēja gūt konkrētāku iespaidu par savu senču dzīvi un notikumiem Tilžas pagastā.” Šos materiālus savas grāmatas par nacionālajiem partizāniem tapšanā izmantojis vēsturnieks un pētnieks Zigmārs Turčinskis.

Tilžu šovasar apmeklēja Lielvārdes radošās mājas “Latvietes pūrs” kundzes. Viņām atbalstīts projekts par tautiskajiem ziļu vainadziņiem katrā novadā, arī Latgales, precīzāk – “Ziļu vainagi Latgales muzejos”. Un viņas vēlējās iepazīties ar ziļu rakstu, kas raksturīgs Tilžai, - apskatīt, aprakstīt un nofotografēt. “Interesanti, ka Tilžas ziļu vainadziņš izveidots uz tamborētas pamatnes. Citur Latgalē tā nav bijis,” secina Daiga, izrādot vainadziņu. Jāpiebilst, ka turpat skapī skatāms arī Tilžas tautas tērps – balta, izšūta blūzīte un brunči ar oranži sarkano krāsu salikumu platajās svītrās.

Pastāvot Tilžas vidusskolas muzejam, daudz ticis savākts materiāla par tā laika komjaunatnes un pionieru organizācijām. Tie ir arī D.Lukjanovas skolasbiedri. Ik pa brīdīm kāds no viņiem atnāk ciemos un ar lielu interesi paskatās tā laika albumus ar fotogrāfijām, jo ne jau visiem mājās tās ir. Tani laikā jau nefotografēja tik daudz kā tagad!

“Oriģināli atrodas pie īpašnieces, bet ieskenētas tilžēnieša Mateuša Zelča vēstules, sarakste ar viņa tuviniekiem, kas bija izsūtīti uz Sibīriju. Ar šīm vēstulēm tilžēniete Emerita Brenčeva iepazīstināja kādā vakarēšanā. Par tām ieinteresējās vietēja režisore Inese Daukste, uzrakstīja projektu un tagad veido iestudējumu, balstītu uz šo saraksti, kas ir spilgta laikmeta liecība, kā šeit, mājās, un tur, svešumā, pēckara gados dzīvoja un jutās cilvēki. Šovasar kultūras namā iegriezās Celiņas kundze. Viņa šeit 50.gados aptuveni pusotru gadu bija strādājusi par kultūras nama vadītāju un gribēja redzēt, kāds kultūras nams izskatās tagad. “Stāsts par to, kā tajos gados kļuva par kluba vadītājiem, arī ir vēstures cienīgs, tad pavēle bija jāpilda,” pastāstīja kultūras darbiniece.

Piedāvājumu pagaidām neizsaka

Pagaidām Tilžas kultūras nama vēstures istabās iegriežas tikai atsevišķi interesenti. Taču uz Tilžu brauc arī tūristi, kas apmeklē Kaspara Romanova retro motociklu kolekciju, zirgu sētu “Kapulejas”, saimniecību “Ezerliči”, kur var skatīt gan laukakmeņu, gan liliju un peoniju kolekciju. Pandēmijas dēļ ceļojumi ar lielu apmeklētāju skaitu ir ierobežoti. “Kopš vēstures istabas pievienotas kultūras namam, nekādu lielo piedāvājumu tūristiem arī neesam izteikuši. Vispirms vēlamies rūpīgi apzināt un sakārtot savu jauniegūto saimniecību. Tam ir vajadzīgs laiks. Nevienam interesentam gan arī neatsakām. Pandēmijas laikā esam pavierzījušies krietnu soli uz priekšu, jo pašreiz mazāk laika aizņem kultūras pasākumu organizēšana. Piedāvājot izzinošas ekskursijas pa Tilžu, ir doma piesaistīt

vietējo baznīcu gidus. Ļoti ceram, ka radīsim draudzēs atbalstu. Tuvākajā nākotnē plānojam izveidot interaktīvās spēles, lai jaunākajai paaudzei saistošāk, interesantāk pastāstītu par Tilžas vēsturi, piedāvāt skolai organizēt vēstures stundas pie mums. Noteikti būs interesanti padarboties ar pagājušā gadsimta digitālo aparāturu – dažādiem projektoriem, spoļu magnetofonu, rakstāmmašīnu u.c. Saglabājusies arī padomju laika kinoaparātūra. Lai to iedarbinātu, nepieciešamas gan pāris detaļas,” secina kultūras un nu jau arī vēstures darba organizatore Tilžas pagastā.

Foto - E.Gabranovs

Nekā personīga! Daiga Lukjanova parāda aploksni, ko viņas mamma izmantojusi, nosūtot vēstuli savai māsa Daigas dzimšanas gadā, kad viņai bija tikai astoņi mēneši. Taču nekā personīga! “Atnesu to tikai tāpēc, lai parādītu, ka 60.gados uz aploksnes bija uzdrukāts gan zīmējums, gan marka. Cilvēkam nebija jālauza galva, kādu marku pirkt,” atklāja Daiga.

Foto - E.Gabranovs

Ziedojumu kubuls. Pie ieejas Tilžas kultūras nama vēstures istabās vietu atradis arī pamatīgs kubuls, uz kura novietots sviesta kuļamais. Daiga smeļ, ka tas ir ziedojumu kubuls. Pat caurumu vākā nevajag taisīt, jo to savulaik, kad kubuls atradies kādā īpašumā, jau izgrāuzusi pelīte.

Apsveicam!

Aizbrauca pēc viena gredzena, atbrauca ar diviem

21.augustā Balvu novada Dzimtsarakstu nodaļā gredzenus mija un viens otram 'Jā' vārdu teica lazdukalnieši VIVITA VOITE un EDGARS KUPČS. Jauno pāri dzīvē ievadīja Edgara brālis Viktors ar sievu Ilzi.

Vivitas un Edgara iepazīšanās stāsts sākās pirms 15 gadiem, kad viņi pirmo reizi viens otru ieraudzīja atpūtā pie kopējiem draugiem. Lai cik tas dīvaini arī neizklausītos, bet, būdami viena pagasta iedzīvotāji, līdz liktenīgajai dienai viņi viens otru nepazīna. Vivita skaidro, - tas tādēļ, ka Edgars dzīvoja Skujetniekos, bet viņa – pagasta nomalē, vairāk uz Tilžas pusi. Arī skolā katrs gāja savā: Vivita – Vectilzā, savukārt Edgars – Lazdukalnā. Taču acimredzot pats liktenis viņiem bija lēmis satikties. "Nevaru teikt, ka mums ar Edgaru bija mīlestība no pirmā acu uzmetiena, taču ar savu labsirdību un sirsnību viņš prata piesaistīt uzmanību. Tajā brīdī manā dzīvē tā visa trūka – vīrs bija traģiski gājis bojā, viena audzināju dēlu Aldi, nomira mamma... Satiku Edgaru, un dzīve sāka iegūt citas krāsas," stāsta Vivita.

Pamazām draudzīgās attiecības pārauga daudz nopietnākās jūtās, un viņi pieņēma lēmumu dzīvot kopā. 15 gadu laikā Vivitai un Edgaram piedzima divas burvīgas meitas – Sanija, kurai ir 13 gadi, un Santa, kurai jau 9 gadi. Jaunlaulātie atzīst, - ik pa laikam pavidēja doma par kāzām, taču šķita, ka ir labi tāpat, kā ir. Viss mainījās, kad vienā dienā Vivita atnāca no darba un ierosināja Edgaram aizbraukt uz pilsētu paskatīties viņai kādu gredzenu. "Beigās sanāca viss otrādi – viena gredzena vietā, kas bija paredzēts man, nopirkām divus laulību gredzenus. Edgars bija tas, kurš ierosināja, ka varbūt pienācis īstais brīdis spert šo soli. Es viņam teicu 'Jā!'" atklāj Vivita.

Tad tikai atlika sākt gatavoties šim svarīgajam dzīves notikumam. Jaunlaulātie atzīst, ka epidemioloģiskās situācijas dēļ līdz pēdējam brīdim nebija skaidrs, cik cilvēku drīkstēs piedalīties svinīgajā pasākumā, vai vispār drīkstēs un kādi būs noteikumi. Viņiem paveicās, viss notika tā, kā bija ieplānots – kāzas notika viesu namā "Līcītis" šaurā ģimenes un radu lokā. "Vislielākais pārsteigums mūsu baltajā dienā bija tieši pusnaktī, mičošanas laikā. Saprotams, ka abi ar vīru vairs neesam tādā vecumā, lai mūs mičotu, ievērojot latviešu kāzu tradīcijas. Tā vietā vakara vadītāja Laura sarūpēja sirsnīgu pārsteigumu – baltā Laimes lāča ierašanos pusnaktī. Tas bija ļoti negaidīti un patīkami. Kāzu diena paskrēja kā visisākā Jāņu nakts, taču pats galvenais, ka viss notika, kā iecerēts. Un par to paldies gan mūsu

foršajiem vedējiem, gan muzikantei Sintijai, gan, protams, atsaucīgajiem kāzu viesiem," atzīst jaunlaulātie.

Pēc kāzām Vivita un Edgars turpina ierastās ikdienas gaitas un abi ir kopā gan mājās Skujetniekos, gan darbā – Rugāju Sociālās aprūpes centrā. Viņi jau paspējuši mazliet paceļot pa rudenīgo Latviju un secina, ka pēc dabas skaistuma nemaz tālu nav jābrauc, spilgtām emocijām pietiek kaut vai ar Alūksnes skatu torni un skaistajiem vides objektiem. Tagad, kad abi viens otru var saukt par sievu un vīru, jaunlaulātie atzīst, ka pārņēmusi ģimeniska sajūta un nevilts prieks. Beidzot tas ir izdarīts!

Tagad vīrs un sieva

28.augustā Balvu novada Dzimtsarakstu nodaļā viens otram 'Jā' vārdu teica žiguriete SVETLANA PODMOŠINA un kubulietis EDVĪNS VILLERS. Jaunā pāra liecinieki šajā dienā bija Larisa Kamaldiņa ar vīru.

Svetlanas un Edvīna dzīves ceļi liktenīgi krustojās pirms astoņiem gadiem, kad viņa atbrauca ciemos pie abu kopīgā paziņas Balvos. Vārds pa vārdam, un sarunas ieilga līdz vakara stundai. Pirmajai tikšanās reizei sekoja nākamā, tad aiznākamā, un drīz vien Svetlana un Edvīns pieņēma lēmumu dzīvot kopā viņa mājās Kubulos. Jautāta par to, kurš bija iniciators idejai par kāzām, Svetlana atzīst, ka tā bija viņa: "Pirmā sāku par to runāt, jo mums ar Edvīnu ir divi bērni – meita Karolīne, kuru šobrīd neaudzinām, un trīs mēnešus mazais Dominiks. Edvīns piekrita, ka mums jāspēr šis solis un jāprecas," stāsta jaunā sieva. Kāzas bija ļoti mazas – tikai šaurā ģimenes lokā. Pēc ceremonijas dzimtsarakstu nodaļā jaunlaulātie ar vedējiem ieturēja svinīgas pusdienas un atzīmēja šo īpašo notikumu.

Svetlana atzīst, ka tagad, kad viņai jāpierod pie jaunā uzvārda, sajūtas ir savādākas, bet patīkamas. "Izņemot kāzas, nekas cits mūsu dzīvē nav mainījies. Es audzinu mazo Dominiku, vīrs strādā pagaidu darbus. Nekādu tuvākus vai tālākus braucienus šobrīd neplānojam, jo ir taču Covid laiks, turklāt puika mums vēl pavisam mazs," teic Svetlana.

Jaundzimušie

4.oktobrī pulksten 13.50 piedzima puika. Svārs - 3,995kg, garums 56cm. Puisēna mamma Dace Pasikova dzīvo Balvu novada Lazdukalna pagastā.

12.oktobrī pulksten 4.53 piedzima puika. Svārs - 4,160kg, garums 54cm. Puisēna mamma Ilze Keiša dzīvo Balvu novada Briežuciema pagastā.

12.oktobrī pulksten 16.59 piedzima puika. Svārs - 4,885kg, garums 60cm. Puisēna mamma Irina Baikova dzīvo Alūksnes novada Pededzes pagastā.

12.oktobrī pulksten 19.58 piedzima meitenīte. Svārs - 3,800kg, garums 55cm.

Meitenītes mamma Santa Kaļāne dzīvo Smiltenes novada Apes pagastā.

15.oktobrī pulksten 9.34 piedzima puika. Svārs - 3,505kg, garums 54cm. Puisēna mamma Inga Tihaja dzīvo Balvu novada Viksnas pagastā.

15.oktobrī pulksten 12.53 piedzima meitenīte. Svārs - 3,540kg, garums 53cm. Meitenītes mamma Rasita Žeigure dzīvo Gulbenē.

19.oktobrī pulksten 1.47 piedzima puika. Svārs - 3,595kg, garums 56cm. Puisēna mamma Ruta Zvīgule dzīvo Siguldas novadā.

Lappusi sagatavoja S.Karavoičika

Vidzemes un Tautas ielu rekonstrukcija

Kad varam sagaidīt remontdarbu noslēgumu?

Vidzemes ielas posmam, no Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas līdz pilsētas robežzīmei (virzienā uz pansionātu "Balvi"), ir uzsākti ceļa remontdarbi. Iedzīvotāji brīdi, kad beidzot salabos bedraino asfaltu, gaidīja ilgi, bet tagad iesākie būvdarbi tikpat kā vairs nekust uz priekšu. Saprotams, ka iedzīvotāji ir neapmierināti un jautā, kad tad remontdarbus beidzot novedīs līdz pozitīvam iznākumam?

Cerēja uz valsts atbalstu

Runa gan nav tikai par Vidzemes ielu. Remontdarbi notiek arī Tautas ielā (pie viesnīcas), kur, kā novērojuši iedzīvotāji, darbi uz priekšu rit raitāk. Lai vai kā, laikā, kad abās šajās ielās remontdarbi sāka *bukstēt*, Balvu novada pašvaldība vasaras vidū iedzīvotājiem ar sociālā tīkla "Facebook" starpniecību skaidroja, kāpēc apstājusies ceļa posmu atjaunošana Vidzemes un Tautas ielās. Proti, kā tika informēts, pašvaldība šī gada maijā startēja projektu konkursā "Atbalsts pašvaldībām augstas gatavības investīciju projektu īstenošanai Covid-19 izraisītās krīzes seku mazināšanai 2021. un 2022.gadā" ar Vidzemes un Tautas ielu posmu atjaunošanu, cerot uz valsts atbalstu. Rezultātā abiem ielas posmiem notika iepirkums, un pašvaldība uzsāka darbus minētajos objektos par savu līdzfinansējuma daļu 15% apmērā. Tomēr pašvaldības cerības uz valsts atbalstu atlikušajā nepieciešamajā finansējumā nepiepildījās, un remontdarbi apstājās. "Diemžēl valsts neatbalstīja projektu par Vidzemes un Tautas ielu posmu atjaunošanu, tāpēc pašvaldībai pašlaik ir jākārtos aizdevums, lai darbus varētu turpināt. Jāatzīst, ka minētajā projektu konkursā no Latgales reģiona tika atbalstīti tikai divi – Rēzeknes un Daugavpils pilsētu – projekti. Balvu novada pašvaldība ir uzrakstījusi pieteikumu par aizņēmumu Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai, kuru ministrija ir izskatījusi un nosūtījusi izskatīšanai uz kārtējo Ministru kabineta sēdi, kas plānota 10.augustā," tā pašvaldība skaidroja šī gada 26.jūlijā un izteica cerību, ka darbi Vidzemes un Tautas ielu posmos varētu atsākties augsta beigās.

Viss atkarīgs no laika apstākļiem

Šodien ir jau 2.novembris, un iedzīvotāji interesējas, kad tad var sagaidīt remontdarbu noslēgumu konkrēti Vidzemes ielā? Laikrakstam "Vaduguns" Balvu novada pašvaldībā, atgādinot jau iepriekš minēto, informēja, - kad tika formēts aizdevums, vasaras laikā būvdarbi nenotika. "Šobrīd līgumsaistības ir atjaunotas, taču būvuzņēmējs uzreiz neatsāka darbību. Tas tādēļ, ka objektā bija nepieciešami darbi elektrotīklā, kurus veica cits būvuzņēmējs, kā arī uzņēmumam bija darbi citos objektos, kuri bija uzsākti brīdī, kamēr pašvaldība

Ielu atjaunošana. Darbus Vidzemes ielā veic SIA "Riviera". Kopējā līguma summa ir 179 624,61 eiro. No Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas līdz Balvu pilsētas administratīvajai robežai plānota asfaltbetona seguma atjaunošana, iebrauktuviņu atjaunošana, kā arī stāvlaukuma atjaunošana pie skolas. Savukārt Tautas ielā darbus veic SIA "V.J.M. Būve". Kopējā līguma summa ir 126089,38 eiro + PVN.

formēja aizdevumu. Līguma termiņš vēl nav noslēdzies, līdz ar to ceram, ka būvdarbi tiks veikti atbilstoši tam. Būvdarbi Vidzemes ielā un arī Tautas ielā var tikt pabeigti šogad gadijumā, ja gaisa temperatūra ilgāku laiku saglabāsies virs 5

grādiem pēc Celsija. Tā ir minimālā temperatūra, kas nepieciešama asfalta ieklāšanai. Ja temperatūra būs zemāka, būs nepieciešams tehnoloģiskais pārtraukums, un asfaltu ieklās pavasarī," informēja pašvaldībā.

Trillera cienīgi notikumi kaimiņnovadā

Uzspridzina mašīnu un uzbrūk policistam

Valsts policija informē, ka naktī no pagājušās piektdienas uz sestdienu, veicot mājāsēdes uzraudzības kontroli, Gulbenes novada Galgauskas pagastā Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvaldes policisti pamanīja kādu "Volkswagen" markas automašīnu. Likumsargi ieslēdza bākugunis un apturēja šo transportlīdzekli, lai pārbaudītu iemeslus, kāpēc persona atrodas ārpus savas dzīvesvietas pārvietošanās ierobežojumu laikā.

Pienākot pie automašīnas, lai veiktu dokumentu pārbaudi, šoferis caur šauru loga spraudziņu padeva savus dokumentus policistiem un uzreiz aizvēra logu. Vēloties noskaidrot plašāku informāciju un pamatojumu, vīrietis turpmāk vairs nesadarbojās ar policistiem. Jāpiebilst, ka tobrīd gaisā bija jūtama gāzes smaka. Savukārt kādā brīdī šoferis automašīnā pēkšņi aizgriezās, piešķīla uguni, un notika eksplozija – vīrietis uzspridzināja sev automašīnā esošo gāzes balonu! Spēcīgā sprādziena rezultātā abi policisti tika aizmesti prom no automašīnas, bet šoferis tika izmests no sava transportlīdzekļa. Viņš, izmantojot situāciju, iekļuva policijas automašīnā, mēģinot to nozagt un uzsākt braukšanu. Viens no policistiem, kurš sprādzienā guva mazākas traumas, pamanīja izveidojušos situāciju un nekavējoties steidzās vīrietī apturēt. Turpinājumā

vīrietis uzbruka policistam, cenšoties atņemt arī dienesta ieroci. Arī tas viņam neizdevās. Vienlaikus policists paspēja ar trauksmes pogu vairākkārt paziņot kolēģiem, ka nepieciešama palīdzība. Ciniņš starp policistu un vīrietī, kurš sākās policijas automašīnā, turpinājās grāvī. Savukārt minētā policista kolēģe, kura sprādzienā guva smagu sejas traumu, atguvās un arī pašizliedzīgi steidzās palīgā savaldīt un aizturēt vīrietī. Notikuma vietā ieradās arī tuvākā policijas ekipāža, tika izsaukts Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests.

Šķiet neticami, bet vīrietim, kurš uzspridzināja sev blakus esošo gāzes balonu, nebija nepieciešama medicīniskā palīdzība. Savukārt policisti, kura bija tuvāk automašīnai, ar gūtiem smagiem miesas bojājumiem nogādāja medicīnas iestādē Rīgā. Otram likumsargam gūtās fiziskās traumas nebija tik nopietnas. Šobrīd aizturētais vīrietis atrodas islaicīgās aizturēšanas vietā un tiks lemts par drošības līdzekļa piemērošanu. Runājot par izdarītā motīviem, vīrietis sākotnēji paskaidroja, kas tas bija saistīts ar Covid-19 un vakcināciju, par ko ir bijušas nesaskaņas arī ikdienā.

Jāpiebilst, ka vīrietis iepriekš nebija nonācis policijas redzeslokā. Jebkurā gadījumā notikušais atstās smagas sekas vīrieša un viņa ģimenes turpmākajā dzīvē. Saistībā ar notikušo

uzsāks arī kriminālprocesu pēc Krimināllikuma 269.pantā otrās daļas – par uzbrukumumu varas pārstāvim un citai valsts amatpersonai, ja tā rezultātā nodarīti smagi miesas bojājumi vai izraisītas citas smagas sekas. Par šādu noziedzīgu nodarījumu var piemērot brīvības atņemšanu uz laiku no diviem līdz desmit gadiem. Izmeklēšana turpinās. Vīrietim piemērots arī maksimālais sods par epidemioloģisko drošības prasību neievērošanu – 2000 eiro.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Balvu novada domē

28.oktobra sēdes lēmumi

Veidos Medību koordinācijas padomi

Deputāti apstiprināja lēmumprojektu izveidot Balvu novada Medību koordinācijas komisiju sešu locekļu sastāvā un apstiprināja Medību koordinācijas komisijas nolikumu.

Rīkos nomas tiesību izsoli

Nolēma rīkot Balvu novada pašvaldībai piekritīgās zemes vienības Viļakā 350 m² platībā nomas tiesību izsoli.

Atzīst mežaudzes vērtību

Atzina nekustamā īpašuma "Mežskaras" Lazdukalna pagastā 3,11 ha platībā (meža platība 1,33 ha) mežaudzes vērtību EUR 285.

Rīkos izsoles

Nolēma atsavināt atklātā mutiskā izsolē ar augšupejošu soli nekustamo īpašumu dzīvokli Nr.1 Skolas ielā 11, Žiguros, kas sastāv no divu istabu dzīvokļa 61,5 m² platībā (sākumcena EUR 1798). Tāpat atsavinās atklātās mutiskās izsolēs ar augšupejošu soli: nekustamo īpašumu "Verpuļeva 78", Verpuļevā, Balvu pagastā, kas sastāv no zemes vienības 0,0777 ha platībā (sākumcena EUR 1560); nekustamo īpašumu "Tirums" Kubulu pagastā, kas sastāv no vienas zemes vienības (starpģabala) 3,28 ha platībā (sākumcena EUR 5738); nekustamo īpašumu "Ferma" Kubulu pagastā, kas sastāv no vienas zemes vienības 0,76 ha platībā (sākumcena EUR 1815); nekustamo īpašumu "Puķītes" Vectilžas pagastā, kas sastāv no vienas zemes vienības 0,6 ha platībā (sākumcena EUR 1728); nekustamo īpašumu "Svīres" Rugāju pagastā, kas sastāv no vienas zemes vienības (starpģabala) 0,8683 ha platībā (sākumcena EUR 2422). Rīkos Balvu novada pašvaldības nekustamā īpašuma "Mežaine" Krišjāņu pagastā nedzīvojamās ēkas noliktavas daļu un tām piegulošo teritoriju atkārtotu nomas tiesību mutisko izsoli ar augšupejošu soli, samazinot nomas maksas nosacīto sākumcenu par 20 procentiem.

Rīkos atkārtotas izsoles

Apstiprināja Balvu novada pašvaldības nekustamā īpašuma Brīvības ielā 1K, Balvos, zemes vienības daļu 0,3015 ha platībā (t.sk. ražošanas ēku Nr.6 – 1000 m² platībā) atkārtotas nomas tiesību izsoles noteikumu projektu (nosacītā sākumcena – EUR 550,34 mēnesi bez pievienotās vērtības nodokļa). Apstiprināja Balvu novada pašvaldības nekustamā īpašuma Brīvības ielā 1K, Balvos, zemes vienības daļu 0,4053 ha platībā atkārtotas apbūves nomas tiesību izsoles noteikumu projektu (nosacītā sākumcena – EUR 28,80 mēnesi bez pievienotās vērtības nodokļa). Apstiprināja Balvu novada pašvaldības nekustamā īpašuma Brīvības ielā 1 K, Balvos, zemes vienības daļas 2,15 ha platībā atkārtotas apbūves nomas tiesību izsoles noteikumu projektu (nosacītā sākumcena – EUR 89,24 mēnesi bez pievienotās vērtības nodokļa).

Iznomās nedzīvojamo telpu

Iznomās mutiskā izsolē ar augšupejošu soli Balvu novada pašvaldībai piederošo nedzīvojamo telpu Nr.4 "Ziediņi" Egluciemā, Lazdulejas pagastā, 9,7 m² platībā. Noteica nosacītās nomas maksas sākumcenu EUR 1,25 par telpu mēnesi bez PVN (līgumu slēgs uz 5 gadiem).

Apstiprina izsoļu rezultātus

Apstiprināja kustamās mantas – cirsma – nekustamajā īpašumā "Purva priedes" Balvu pagastā, 1.kvartāla 3.nogabalā, ar izcērtamo platību 0,75 ha izsoles rezultātus, nosakot par uzvarētāju sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Ozolmeži", kas iegādājās augstāk minēto nekustamā īpašuma kustamo mantu (cirsma) par izsolē nosolīto augstāko cenu EUR 6550. Apstiprināja kustamās mantas – cirsma – nekustamajā īpašumā "Pannaskalns" Tilžas pagastā, 1.kvartāla 10., 13., 18., 23., 24., 28., 33. un 34.nogabalā, ar izcērtamo platību 4,19 ha izsoles rezultātus, nosakot par uzvarētāju sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Relat Būve", kas iegādājās augstāk minēto nekustamā īpašuma kustamo mantu (cirsma) par izsolē nosolīto augstāko cenu EUR 33 050. Apstiprināja kustamās mantas – cirsma – nekustamajā īpašumā "Mežupe" Lazdulejas pagastā, 1.kvartāla 7.nogabalā, ar izcērtamo platību 1,76 ha izsoles rezultātus, nosakot par uzvarētāju sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Metsa Forest Latvia", kas iegādājās augstāk minēto nekustamā īpašuma kustamo mantu (cirsma) par izsolē nosolīto augstāko cenu EUR 8 850. Apstiprināja kustamās mantas – cirsma – nekustamajā īpašumā "Kroniši" Balvu pagastā, 1.kvartāla 6., 24., 16., 5. un 12.nogabalā, ar izcērtamo platību 9,18 ha izsoles rezultātus, nosakot par uzvarētāju sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Ozolmeži", kas iegādājās augstāk minēto nekustamā īpašuma kustamo mantu (cirsma) par izsolē nosolīto augstāko cenu EUR 27 550. Apstiprināja Balvu novada pašvaldības nekustamā īpašuma Brīvības ielā 1 K, Balvos, zemes vienības daļas 1,6007 ha platībā

apbūves nomas tiesību izsoles rezultātus, nosakot par uzvarētāju SIA "Green Change". Noteica zemes nomas maksu EUR 139,94 bez PVN mēnesī. Apstiprināja Balvu novada pašvaldībai piekritīgās zemes vienības Lazdukalna pagastā 15 ha platībā nomas tiesību izsoles rezultātus, nosakot par uzvarētāju Lazdukalna pagasta zemnieku saimniecību "Pupāji". Noteica zemes nomas maksu EUR 990 gadā bez PVN. Apstiprināja Balvu novada pašvaldībai piekritīgās zemes vienības Lazdukalna pagastā 6,4 ha platībā nomas tiesību izsoles rezultātus, nosakot par uzvarētāju Lazdukalna pagasta zemnieku saimniecību "Pupāji". Noteica zemes nomas maksu EUR 422,40 gadā bez PVN.

Izdara grozījumus

Izdarija Balvu novada domes 2021.gada 30.septembra lēmuma "Par mēneša darba algu noteikšanu Balvu novada pašvaldības izglītības iestāžu vadītājiem, pirmsskolas izglītības iestāžu vadītāju vietniekiem un metodiķu pirmsskolas izglītībā" 1.16.punktā šādu grozījumu: aizstāt skaitli un vārdu "EUR 1 351,00 (viens tūkstotis trīs simti piecdesmit viens eiro, 00 centi)" ar skaitli un vārdiem "EUR 1 415,00 (viens tūkstotis četri simti piecpadsmit eiro, 00 centi)".

Apstiprina izdevumu tāmi

Apstiprināja Balvu novada pašvaldības izglītības iestāžu izdevumu tāmi pašvaldību savstarpējiem norēķiniem par izglītības iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem 2021.gadā, tostarp Noteikt viena audzēkņa mēneša uzturēšanas izmaksas izglītības iestādēs: Balvu Valsts ģimnāzijā – EUR 78,13; Balvu Profesionālajā un vispārīgizglītojošajā vidusskolā – EUR 96,64; Balvu sākumskolā – EUR 43,49; Bērzpils pamatskolā – EUR 209,94; Bērzpils vidusskolas Krišjāņu pirmsskolas grupā – EUR 344,20; Stacijas pamatskolā – EUR 196,27; Stacijas pamatskolas Viksnas filiālē – EUR 245,13; Tilžas vidusskolā – EUR 181,85; Tilžas vidusskolas Vectilžas pirmsskolas grupā – EUR 273,82; Tilžas vidusskolas pirmsskolas grupā – EUR 258,09; Balvu pirmsskolas izglītības iestādē "Pīlādītis" – EUR 146,99; Balvu pirmsskolas izglītības iestādē "Sienāzītis" – EUR 166,89; Bērzkalnes pirmsskolas izglītības iestādē – EUR 260,71; Kubulu pirmsskolas izglītības iestādē "Ieviņa" – EUR 278,80; Baltinavas vidusskolā – EUR 111,20; Baltinavas pirmsskolas izglītības iestādē – EUR 121,65; Eglaines pamatskolā – EUR 182,24; Rugāju vidusskolā – EUR 101,96; Viļakas Valsts ģimnāzijā – EUR 120,48; Rekas vidusskolā – EUR 84,03; Viduču pamatskolā – EUR 191,99; Žiguru pamatskolā – EUR 217,21; Viļakas pirmsskolas izglītības iestādē – 195,85; Medņevas pirmsskolas izglītības iestādē – EUR 405,74.

Apstiprina nolikumu

Apstiprināja Balvu novada pašvaldības iestādes "Balvu novada Bērnu un jauniešu centrs" nolikumu. Centra darbības mērķis ir bērnu un jauniešu (līdz 30 gadiem) prasmju un spēju attīstīšana, pašizsmeģes, pašiniciatīvas un līdzdalības veicināšana, iniciatīvu atbalstīšana un pozitīvu attieksmju veidošana atbilstoši viņu vecumam, interesēm un vajadzībām.

Lemj par piemaksām

Apstiprināja Instrukciju par piemaksas noteikšanas kritērijiem Balvu novada Pašvaldības policijas darbiniekiem par darbu paaugstināta riska un slodzes apstākļos saistībā ar Covid-19 infekcijas slimības uzliesmojumu un tās seku novēršanu. Noteica Balvu novada Pašvaldības policijas darbiniekiem piemaksu 75 procentu apmērā no stundas algas likmes par darbu paaugstināta riska un slodzes apstākļos saistībā ar Covid-19 infekcijas slimības uzliesmojumu un tās seku novēršanu. Noteikto piemaksu aprēķinās, pamatojoties uz Balvu novada domes apstiprināto Instrukciju par piemaksas noteikšanas kritērijiem Balvu novada Pašvaldības policijas darbiniekiem par darbu paaugstināta riska un slodzes apstākļos saistībā ar Covid-19 infekcijas slimības uzliesmojumu un tās seku novēršanu.

Atsavinās automašīnas

Noteica kustamās mantas vieglās automašīnas HYUNDAI SONATA atsavināšanas veidu – pārdošana par brīvu cenu (pārdošanas cena EUR 1 248). Tāpat noteica kustamās mantas vieglās automašīnas MITSUBISHI SPACE VAGON atsavināšanas veidu – pārdošana par brīvu cenu (pārdošanas cena EUR 448). Noteica arī kustamās mantas – vieglās automašīnas HYUNDAI SONATA atsavināšanas veidu – pārdošana par brīvu cenu (pārdošanas cena EUR 1 328).

Nems aizņēmumu

Nems ilgtermiņa aizņēmumu EUR 51738 uz 10 gadiem no Valsts kases ar noteikto gada procentu likmi ERAF finansētā projekta "Pakalpojumu infrastruktūras attīstība deinstitucionālizācijas plānu īstenošanai Balvu novadā" pabeigšanai.

Nodos apspriešanai projektus

Nolēma nodot Balvu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2021. – 2030.gadam projektu publiskai apspriešanai. Tāpat nolēma nodot Balvu novada attīstības programmas 2021. – 2027.gadam projektu publiskai apspriešanai. Noteica, ka publiskās apspriešanas termiņš būs no 2021.gada 12.novembra līdz 2021.gada 13.decembrim.

Atjaunos Rugāju pagasta ģerboni

Nolēma atjaunot un reģistrēt Rugāju pagasta ģerboni. Lūgs Valsts Heraldikas komisijai izskatīt jaūtājumu par Rugāju pagasta ģerboņa atjaunošanu un reģistrēšanu.

Izstrādās Baltinavas ģerboni

Atbalstīja lēmumprojektu par Baltinavas pagasta ģerboņa izstrādi, balsoties uz bijušā Baltinavas novada ģerboni. Lūgs Valsts Heraldikas komisijai izskatīt jaūtājumu par Baltinavas pagasta ģerboņa izstrādi, pamatojoties uz Valsts heraldikas komisijā apstiprināto Baltinavas novada ģerboni. Bijušā Baltinavas novada ģerboni skat. foto.

Lemj par budžetu

Pieņēma saistošo noteikumu "Grozījumi Balvu novada Domes 2021.gada 29.jūlija saistošajos noteikumos Nr.3/2021 "Par Balvu novada pašvaldības 2021.gada budžetu"". Apstiprināja Balvu novada pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumus 2021.gadam 31 221 865 eiro apmērā; pamatbudžeta izdevumus 2021.gadam – EUR 37 765 764, aizņēmumus – EUR 5 045 281, aizņēmumu atmaksas – EUR 1 794 257, kā arī apstiprināja Balvu novada pašvaldības pamatbudžeta naudas līdzekļu atlikumu uz gada sākumu 3 888 893 eiro apmērā, budžeta līdzekļu atlikumu uz gada beigām 596 018 eiro apmērā.

Pieņem saistošos noteikumus

Pieņēma saistošo noteikumu "Par nekustamā īpašuma nodokli Balvu novadā" projektu, kā arī pieņēma zināšanai saistošo noteikumu paskaidrojuma rakstu. Īsajā projekta saturā paskaidrots: "Lai turpmāk īstenotu pašvaldībām piešķirtās tiesības nekustamā īpašuma nodokļa noteikšanā, izstrādāti jauni saistošie noteikumi, kuros noteikts, ka:

1. Dzīvojamo ēku palīgēkas, kuru platība pārsniedz 25m², izņemot garāžas, ar nekustamā īpašuma nodokli netiks apliktas.
2. Inženierbūves - laukumi, kas tiek izmantoti kā maksas stāvlaukumi, tiks aplikti ar nekustamā īpašuma nodokli.
3. Ar paaugstinātu nodokļa likmi – 3% apmērā no būvei piekritīgās zemes kadastrālās vērtības – tiks apliktas vidi degradējošas, sagruvušas un cilvēku drošību apdraudošas būves. Noteikts, ka minēto būvju klasificēšanu nodrošina un administratīvos aktus par šo būvju klasificēšanu izdod Balvu novada pašvaldības Būvvalde.
4. Noteikts, ka maksāšanas paziņojumu piespiedu izpilde veicama 7 gadu laikā no nodokļa samaksas termiņa iestāšanās brīža."

Tāpat pieņēma saistošo noteikumu "Par kārtību, kādā ar nekustamā īpašuma nodokli apliek vidi degradējošas, sagruvušas vai cilvēku drošību apdraudošas būves Balvu novadā" projektu, kā arī pieņēma zināšanai saistošo noteikumu paskaidrojuma rakstu, kas nosaka kārtību, kādā ar nekustamā īpašuma nodokli apliek vidi degradējošas, sagruvušas vai cilvēku apdraudošas būves.

Pieņēma saistošo noteikumu "Par nekustamā īpašuma nodokli par daudzdzīvokļu dzīvojamo māju un tām piekritīgo zemi Balvu novadā" projektu, kā arī zināšanai noteikumu paskaidrojuma rakstu. Saistošie noteikumi nosaka kārtību, kādā tiek maksāts nekustamā īpašuma nodoklis par Balvu novada pašvaldības administratīvajā teritorijā esošo daudzdzīvokļu dzīvojamo māju, kas ierakstīta zemesgrāmatā uz pašvaldības vārda, un pašvaldībai piederošo vai piekritīgo zemi, uz kuras šī māja atrodas.

Apstiprina noteikumus

Apstiprināja Balvu novada pašvaldības noteikumus "Balvu novada pašvaldības budžeta izstrādāšanas, apstiprināšanas un izpildes kontroles kārtība", kā arī Balvu novada pašvaldības noteikumus "Par inventarizāciju veikšanu Balvu novada pašvaldībā".

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Pērk

Z.s "Strautiņi"
iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

IEPĒRK MĀJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKA SVARI
tel. 27777733
www.galasparrade.lv

Pērk izcirstus mežus,
1700 EUR/ha. Tālr. 28282021.

SIA "AIBI" IEPĒRK
gajas šķirnes krustojuma
bulļus, teles eksportam.
Liellopus, teļus, jaunlopus,
jērus, zirgus kaušanai.
Kautsvārā, dzīvsvārā paaugstinātas
cenas, apjoma piemaksas.
BIO lopiem augstākas cenas.
Tūlītēja samaksa. Svari. T. 20238990.

Pērk mežus, zemi, izcirtumus,
cirsmas.
Tālr. 29433000.

Iepērk ābolus sulai Kubulos,
60 EUR/tonnā.
Tālr. 27004732.

Pārdod

Bioloģiskā saimniecība
pārdod sivēnus.
Tālr. 28602380.

Pārdod sivēnus.
Tālr. 26118722.

Lauku sētā audzētu cūkgaļu vēl var
pieteikt novembrī un decembrī.
Tālr. 26124618.

Pārdod lopbarībai: kartupeļus,
burkānus, puscukurbietes,
cukurbietes, graudus. Piegāde.
Tālr. 25442582.

Apsveikumi

Atļauj šodien saviem gadiem ziedēt
kā ziedlapiņām, kuras saulē plaukst,
Atļauj šodien saviem gadiem skanēt
kā melodijai, kura sirdī šalc.
Ļauj kādam sapnim šodien zvaigznēs mirdzēt,
Lai dienu skrejā tie pie tevis trauc!

(A.Āre)

Mīļi un silti sveiciens **Leontīnai Borisovai**
skaistajā gadu jubilejā! Vēl ilgus dzīves gadus, stipru
veselību un Dieva svētību ik dienu!
Ņina, Vineta, Anita, Ilze

Būt kā ābelei dāsnai un labai,
Zemei un sirdim svētību nest.
Pavarda siltumu mīļajiem glabāt,
Zvaigžņotus sapņus dvēselē mest.

Sirsniņi sveicam **Leontīnu Borisovu** skaistajā
dzīves jubilejā! Novēlam labu veselību un Dieva svētību
visus turpmākos gadus.

Māsa Geņa un Ņina ar ģimenēm

Tu dzimusi starp rudens bērniem,
To dzīvei rudens krāsas klāt,
Un rudens vēju dotās dziesmas
Tev savā mūžā izdziedāt.
Ik grūtībās Tev lepni stāvēt,
Kā mārtniņrozēs salnā stāv,
Un atvasaras silto gaismu
Līdz pavasarim saglabāt. (L.Daugiša)

Laiks atmiņām... Lai tās savērpjas kā krāsaino lapu
virpulis un atgādina visus skaistos, neaizmirstamos
dzīves mirkļus kopā ar dziesmu un mums!

Regiņa!

Vissirsniņākie laba vēlējumi Tavos svētkos!
Pateicībā par Tavu devumu mīlestībā uz latgalisko
dziesmu – Benislavas etnogrāfiskā ansambļa dalībnieki

Ej līdz gadiem tiem, kas nāk un iet.
Tur centies savu prieku saskatīt.
Lai savos gados proti ziediem ziedēt līdz,
Lai laimes mirkļi Tavos gados stīd!

Mīļi sveicam **Irēnu Fakejevu** skaistajā dzīves
jubilejā! Veselību, izturību un Dieva svētību katrai dienai.
Krustdēls Imants ar ģimeni

Pacelsim glāzes par gadiem,
Tie kā svīres aiz apvāršņa zūd.
Par prieku, kas bijis pārpārēm,
Par šo mirkli, kas ir tik skaists...

(G.Salna)

Sveicam jauno pensionārīti **Annu Puļču** jubilejā!
Seniores: Vija, Antoņina un Vera

Dažādi

Spiežam, karsējam, iepakojam
ābolu sulu Kubulos. Tālr. 27004732.

Smilts, grants, šķembas (dažādu
frakciju). Piegāde. Tālr. 29208179.

Privātpersona piedāvā zāģēšanas
pakalpojumus. Savs transports un
aprikojums. Strādāju visā Balvu
novadā. Tālr. 26065442.

Vajadzīgs cilvēks (vēlams vīrietis),
bez kaitīgiem ieradumiem, lauku
sētā dzīvošanai uz vietas, uz
izdevīgiem vienošanās
noteikumiem.
Ir ezers, diķi, zeme sava dārziņa
iekopšanai,
tuvu Alūksnes pilsētai.
Tālr. 29377933, 29197579.

Ikvienam ir iespēja isi
konkrēti pateikt paldies
kādam labvēlim,
sponsoram, atbalstītājam,
palīgam. Dārgi tas
nemaksās - tikai 3 eiro par
25 vārdiem.
Jo šie ir "Pateicības
vārdi".

**Pateicības
vārdi**

Paldies mācītājam
Vaickovskim, SIA
"Ritums", SIA "Senda Dz",
radiem, draugiem,
kaimiņiem, kolēģiem, kuri
bija līdzās šajā skumjajā
brīdī, mūsu mīļo māmiņu,
vecmāmiņu **Rasmu
Jugani** mūžībā pavadot.
Bērni, mazbērni

PABALSTS VAKCINĒTAJIEM no 60 gadiem

NOSACĪJUMI

100€

20 euro/mēnesī

izmaksas periods: pieci mēneši –
no 2021. gada 1. novembra līdz
2022. gada 31. martam

katram Latvijā dzīvojošam, kurš līdz šī gada beigām
būs sasniedzis 60 gadu vecumu un būs pabeidzis
pilnu vakcinācijas kursu pret Covid-19 infekciju

!!! **Arī tiem, kas sasnieguši 60 gadu vecumu, bet kuri veselības dēļ nevar veikt vakcināciju un kuri līdz šā gada beigām ir saņēmuši klīniskās universitātes slimnīcas speciālista vai speciālistu konsilija atzinumu par nepieciešamību atlikt vakcināciju pret Covid-19 līdz 2022. gada 31. martam**

PABALSTS VAKCINĒTAJIEM no 60 gadiem

NEPIENĀKAS

Tiem, kas izslimojuši ar Covid-19 un saņēmuši sertifikātu par Covid-19 izslimošanu

KĀ IZMAKSĀS

Automātiski kopā
ar VSAA izmaksāto
pensiju, atlīdzību
vai pabalstu -
nav jāpiesakās

VSAA jāiesniedz
iesniegums - ja
VSAA neizmaksā
pensiju, atlīdzību
vai pabalstu

VSAA jāiesniedz
iesniegums - ja Latvijā
dzīvojošais vakcināciju
veicis citā ES valstī un
ir saņēmis ES digitālo
Covid sertifikātu

VSAA jāiesniedz iesniegums -
ja persona saņēmusi klīniskās
universitātes slimnīcas
speciālista vai speciālistu
konsilija atzinumu par
nepieciešamību atlikt
vakcināciju pret Covid-19

IZMAKSA

Pabalstu izmaksās VSAA. Pabalsta izmaksa tiks uzsākta 2021.gada decembrī, kad vienlaikus izmaksās pabalstu gan par novembri, gan decembri.

Jāņem vērā, ka pabalsta izmaksu sāk ar tā mēneša pirmo datumu, kurā izpildās kritēriji - ir sasniegts vismaz 60 gadu vecums un pabeigts pilns vakcinācijas kurss vai saņemts atzinums par nepieciešamību atlikt vakcināciju pret Covid-19.

